

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-betűs betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, június 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Kultuszvita botrányokkal.
Harc egy url flu körül.
A közegészség és közoktatás hibái Aradmegyében.
Emberirtó fuvaros.
Csaló kereskedők.
Öngyilkos menyasszony.
Fogházra lélt ex-jezsuita páter.
Politikusok véres párbaja.
Tarkaságok.

Junius 8.

Arad, június 7

A lainzi villában, a melyet egy beteges öreg pihenésére és zavartalan üdülésére rendeztek be, tölti be az uralkodó negyvennegyedik évfordulóját annak, hogy magyar királyiá koronázták. Jubileumról, ünneplésről szó sem lehet. Három ember: az orvos, a főhadsegéd, meg a kabinetiroda feje alkotják a felség környezetét ezen a napon, a mikor Magyarországon örvendő lobogók lebegnek és hálaadó misék suttognak az ő kedvéért. Vajjon eszébe jut-e neki a budavári szép nap, a melynek verőfénye a nemzettel kötött béke tavaszát jelentette; eszébe jutnak-e azok, a kiknek a koronázó ünnep pompájában, szertartásaitan és előkészületeiben részük volt, s akik között már alig tud valakit életben levőnek? . . .

Az alattvalók minden hódolata, az a szeretet, amely hasonló teljességben alig vett körül még uralkodót, a külföldnek tisztelete, s mindaz, a mi koronás főt büszkévé tehet: nem tud-

ja eloszlatni a szomorú hangulatot, amely ehhez az ünnephez férkőzik. Minden titkolózás (s tapintatos takargatás ellenére, amelyben már a legjártatlanabb ujságolvasók se hisznek, bizonyos, hogy a király egészsége meg van támadva, s az a messze-menő, végtelenül óvatos, szinte felelősségteljes kimélet, amelylyel az uralkodót körül fogják, joggal keltik azt a látszatot, hogy — különösen a király magas kora miatt — a legkisebb ártalomnak igen komoly következményei lehetnek.

S ha volt valaha ok arra, hogy emberi tudomány és figyelem az emberi életnek minél nagyobb hosszát, a cselekvésnek és gondolkodásnak minél több frissességét biztosítsa: ugy bizonyára a lainzi villa lakójánál igen nagy ok van erre. Ferenc József személyén nemcsak a monarkianak békéje, két örökös patvarban élő országnak szövetsége nyugszik, hanem, tulás nélkül szólva, Európa nyugalma is. A nélkül, hogy az utóbbi időben a külpolitika kormányzója kivánt volna lenni, az ő kezében futottak össze azok a szálak, a melyektől különösen a Balkán sorsa függ. Nélküle a balkán-háború kitörése alig lett volna elkerülhető.

Mi pedig talán el sem képzeljük az ország helyzetét az ő bölcsesége, igazságérzete, nemes gondolkodása és ama lelki egyenesség nélkül, a melyek őt királyi rangja mellett az ország első gentleman-jévé tették. Emlékiratokban, papírra vetett és bizalmas

vallomásokban, államférfiak és krónikások jegyzeteiben sok jellemző vonását ismertük meg Ferenc Józsefnek s a lojális meg az antidinasztikus emberek festései egyformán olyannak állították elénk a királyt, mint a ki nemcsak Isten kegyelméből, származása rendjén lett méltóvá arra, hogy uralkodó legyen, hanem egyéni kiválósága révén is; a kit e kiválósága mellett a világtörténelem jelentős eseményei s egy hosszú, változatos uralkodói múlt tapasztalatai tanítottak meg arra, hogy minden dolgában miként cselekedjék, a civódó ellenfelek között, hogy osszon ítéletet és hogy kétfelé húzó tanácsadói közül melyiknek szavára adjon többlet?

Aggodalmak, talán tulzott aggodalmak s az alattvalók gondja tesz felhőssé az idén június 8-át. A beteg től senkise várja, hogy lagzira menjen s ezért az idén nem fog rosszul esni, hogy a király ezt az évfordulót nem magyar földön tölti, nem magyarokkal ünnepli. Az ünneplés, amely az idén a magyar lobogók alatt, a magyar templomokban zajlik, egy fohászokdába olvad össze. A király fölgyógyulását, egészségét kívánja mindegyik. Az orvosi tudomány és a féltő gondos ápolás mindenhatósága ezekben időkben elsőrangú politikai és diplomáciai tényező lesz, s nem csoda, ha Kerzl dr. a király orvosa, fontosabb személy, mint egyébkor egy-egy nagyhatalom külügyminisztere. Es ha a tudomány mellett a szeretet sugár-

Az állító.

*

Ismerik-e önök az irodalmi kalózkodást? A lapok névtelen cikkeinek, tárcáinak szerzőit. Vagy nem dobták még oda önök elé egy-egy nagyhaju bankifju a lapot a kávéházban, mondván:

— Olvassa el a tárcámat.

És ön elolvassa az élnévvel aláírt tárcát és gratulál a bankifjunak.

És nemcsak bankifjuk üzik ezt a szép mesterséget, de van egy egész csomó ilyen „író”, a ki minden névtelen ujságcikket lefogal magának.

Ezek az író urak a szegény, névtelen, árva dolgokat nagylelkűen párfogásukba veszik; bevágják őket és azután adoptálják, nevet adnak nekik.

Nagylelkűen nevet adnak és propagandát csinálnak nekik. S az igazi írók, a kiknek mellesleg az, hogy a nevüket ismeri-e a közönség vagy nem, csak a dolgaikat olvassa, azok még halásák is lehetnek, hogy ezek a kalóz urak apai gondnal dédelgetik az ő névtelenül szárnyarabocátott eseméteiket, — természetesen nem minden önzés nélkül.

Mert a legtöbb körben, a hol az igazi, hivatásos íróval nem törődnek, az e fajta irodalmi kalózkodást bizonyos nimbuszszal veszik

körül s ha szóba kerül X vagy Y ur, rögtön nozzáteszik;

— A IV. kerületi koronaszövetkezetről van; de író. Nagyszerű tárcákat ír. Ő a „Nemo.”

A másik meg a „Julius”, a harmadik a „Junius”, sőt még „Artagnan” és „Zsolt” is akad köztük; sőt vannak, a kik női nevek alatt is irnak, mert mint az egyik ilyen női nevet elkalló ur kijelentette, sok dolog jobban hat, ha női név van alatta!

Ismertem egy nagy névtelen, aki inkább a komoly dolgok felé hajolt. Vezércikkeket és társadalmi cikkeket kalózkodt el; közben egy-egy képviselőházi karcolatot. A képviselőkkel, miniszterekkel pertu, csak hogy nem akarja a baráti szivességet igénybe venni, pedig kap hatna olyan zseiros hivatal, aminőt csak akar, de — a tollát nem hagyja megkötni az ember.

A másik névtelen ur az irodalmi kritikák Caesarja. A hány névtelen kritika jelenik meg a lapokban írókról, könyvekről, azt mind ő írja.

— No ma befütöttem Herczegnek; megírtam az igazat szegény Mikszáthról...

A harmadik ur, akinek főhadiszállása egyik köruti kávéház, az a könnyebb irodalmi műfajokat kultiválja. Tárcákat, csevegéseket és színházi bírálatokat „ír”.

Színházi bírálatokat inkább csak kisebbeket, mert a színházi tárcák alá azok a szemtelen írók alá szokták írni a neveiket.

Utálja is a jó ur a neves írókat. Nem a híreseket, de akik a neveiket alá szokták írni a cikkeiknek:

— Ostoba húság! A közönség nem kíváncsi arra, hogy ki ír, de hogy mit ír? Ez bizony nem bárom, ha soha se tudják is meg a nevemet, csak a dolgaikat olvassák, érvényes zék. Megírom a dolgaimat s azután még, azáltal sem törődöm, ha egy pár szemtelen alak a magáénak mondja, amit én írtam. Mert nek is vannak ám, akik kihalásnak a hírnév és renytségünket. Hány írócskától és írócskától hallottam már ilyen szemtelen eltulajdonításokat. Bizonyára az én dolgaimek is akad egy csomó szerzője. De én mit sem törődöm az efével. Nekem az a gyönyörűség: megírni valamit és én nem: alábiggyeszeneni a nevemet.

A jeles ur különben, nevezzük őt „Köruti” urnak, ha tetszik akár ípszilonnal „Köruti” — tehát ez a jeles ur általában szörnyen lenézi és megveti a hivatásos írókat:

— Tulajdonképen meg se szabadna engedni, hogy valaki kenyeret keressen ilyen uton. Mert utálatos dolog: pénzért írni, gondolatokat eladni, írónak lenni üzletszerűleg. Én, ha írok, azért írok, mert az írás gyönyörűség, okoz nekem s nem azért, mert pénzt akarok vele szerezni. Az embernek kell lenni valami más tisztességes foglalkozásának s mellette írjon. S bezzeg azok az undok, dölyfös szerkesztők és kiadók is másképp néznek az em-

nak is van éltető, gyógyító ereje, akkor a magyarok vonzalmának hatalmas sugárkévéje hatol át a Hermessvilla ablakain, hogy melegével új erőt, új frissességet adjon a királynak.

Kultuszvita — botrányokkal.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, június 7.

A kultuszterea vitáját ma zajos incidensek és lármás jelenetek élénkítették. Várady Zsigmond mondott hosszabb beszédet s a néppárti szónokokkal polemizált a szabadkőművesek és a kongregációk dolgában. A beszéd során egyrészt a munkapárti Farkas Pál, másrészt a néppárti Huszár Károly és Szmrecsányi György között összeszólközés támadt. Ezt az összeütközést jobbról-balról nagy zajongás és feleselés kísérte s az elnök kénytelen volt végre is felfüggeszteni az ülést. Már-már a zárt ülés veszedelme fenyegette a Házat, de a szünet alatt a szenvedelmek lecsillapodtak s Várady csendben befejezhette beszédét. Az ülés végén interpellációk voltak.

Részletes tudósításunk itt következik:

Kabos Ferenc alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv hitelesítése után Elnök: Bemutatja Láng Mihály dr. szucsányi és Kristóffy József békéscsabai mandátumát. Egyben jelenti, hogy Láng Mihály dr. ezidő szerint összeférhetlen helyzetben van, amit törvényes időn belül meg fog szüntetni.

Felolvassák ezután az interpellációs könyvet, melybe

Szebeny Antal a közúti villamos vasut rossz közlekedése,

Polónyi Géza a szabadkőműves páholyok alapszabályai tárgyában jegyeztek be interpellációkat.

Következett napirend szerint a kultusz budget tárgyalása.

(A néppárt szónoka.)

Huszár Károly (néppárti) szerint a kultuszvita azt bizonyítja, hogy vallási kérdések most már az egész országban vita tárgyát képezik. A keresztények azt szeretnék, hogy az országban mindenkinek meg legyen a vallási békéje.

Foglalkozik a tanítószolgálat helyzetével és várja a törvényhozástól a sürgős segítséget, mert a tanítószolgálat könnyen válhatik a nemzetközi agi-

táció áldozatává. Kéri a minisztert, hogy a tanítóképzést reformálja, mert akkor közelebb hozzuk a tanítószolgálatot a néphez. Szükség van a népkönyvtárakra, azok szaporítását sürgeti. Attér ezután a szabadkőműves páholyok támadására. Szembe állítja a páholyokat a kongregációkkal és konstatalja, hogy a szabadkőműveség alattomosan működik, ami káros a kereszténység elleni küzdelem nemcsak vagyoni, hanem előzve a katolikus szellemi vezetés megdöntését. Ezért akarja megfosztani a katolikus egyházat az anyagi eszközöktől. A néppárt sohasem akarta a más vallásfelekezeteket a vagyontól megfosztani. Támadja ezután Várady Zsigmond képviselőt, aki a nagyváradi szabadkőműves gyűlésen erős vallásellenes beszédet tartott. (E beszédből részleteket olvas fel.) Várady a papok politikai jogai ellen agított. Miért nem lehetne talán a börtönöket kiirtani a parlamentből?

Sándor Pál: Azt is lehet, de a papokat okvetlen ki kell tiltani.

Huszár Károly: A katolikusok nem kívánják a harcot, de nem térnek ki előle. A kongregációkat nem kell állami felügyelet alá helyezni, mert azok kizárólag vallásos egyesületek, amelyek nem politizálnak. Beszél ezután a középiskolák tanterveiről. A nőnevelés reformját sürgeti. A kultuszterea költségvetését nem fogadja el.

(Itt a vthar.)

Várady Zsigmond: Kijelenti, hogy Huszárnak a népköztudásról mondott szavaival egyetért. Némely kijelentésével nem ért egyet és röviden polemizálni kíván vele. Óvást emel az ellen a felfogás ellen, hogy van valaki, aki a keresztény kultúrával szembe akar szállani. Kijelenti, hogy nemcsak a keresztény kultúra értékes, hanem másféle kultúra is. A keresztény kultúrát előbbre vitték Kopelnius Galilei, Dakidin és Herbert Spencer.

Szmrecsányi György: Zu hoch! (Nagyon magas.)

Várady Zsigmond: Próbáljon erre a nívóra emelkedni, hiszen a törvényhozás tagja. Andrássy Gyulának szabadalmi beszédéért köszönetet mond, de nem ért vele mindenben egyet. A kongregációk ellenőrzését nem lehet követelni, mert ez zaklatásra vezetne. Nem vonja kétségbe a néppárti képviselők azon jogát, hogy a szabadkőműves iratokat felolvassák, csak azt kéri, hogy akkor az ellenhatározatokat is ismertessék. A mi rossz és téves hírek a szabadkőműveség kebelében felmerül, az ellen maguk a szabadkőművesek is megtalálják a védelmet. A szabadkőműveség kis és igenytelen szövetség, amelyet a támadói tesznek nagygyá.

Haller István: Ezért a reklámért vállaljuk a felelősséget! (Nagy zaj.)

Elnök csenget.

Várady Zsigmond: Áttér a kongregációkra, amelyeknek nincs alapszabálya.

Molnár János: Nem is kell.

Szmrecsányi György: Hát rendőrállamban vagyunk, vagy mi?

Várady Zsigmond: Az 1903. évi t. e. pedig ezt megköveteli! Lukács György miniszter annak idején, amikor a nemzet és a korona elmentésben voltak, megengedte a kongregációknak bevitelét a középiskolákba. Szónok helyteleníti azt, hogy az iskolákban akármilyen egyesületnek helyt adjanak! (Helyeslés és taps a munkapárton.) Zichy János miniszter helyeslőleg bólint a fejével.

Felolvassa a kongregációk alapszabályait és kimutatja, hogy a kongregációk célja: küzdeni az üdvösségük ellenségei ellen.

Felkiáltások: Kik az ellenségek? (Zaj)

Huszár Károly: A bűnök! (Nagy zaj)

Szmrecsányi György folyton zavarja a szónokot.

Elnök: figyelmezteti, hogy mentelmi bizottság elé viszi, ha nem hallgat.

A kongregációk nemcsak pietista célokat szolgálnak. Kérdi, szabad-e törvényhatósági bizottságokban kongregációhoz tartozó bizottsági tagoknak egy érdemesebb tisztviselőre szavazni kevésbé érdemessel szemben, ha ez nem katolikus

Felkiáltások a néppárton: Hogyne volna szabad. Micsoda neveléses beszéd ez!

Várady Zsigmond: És mi lesz Szegeden? (Zaj.)

Szmrecsányi György: Az a munkapárt dolga.

Zboray Miklós: Muszáj éppen zsidót választani? (Derűtség)

Várady Zsigmond: Szemelvényeket olvas föl a kongregációk alapszabályaiból annak igazolására, hogy a tagok mennyire függenek a felsőségektől.

Felkiáltások a néppárton: Lelkiekben! Csak a lelkiekben!

Elnök Szmrecsányi Györgyöt a sok közbeszólásért rendreutasítja.

Várady Zsigmond azt bizonyítja, hogy a kongregációs egyesületekben milyen föltétlen engedelmességet követelnek s hogy mennyire nem türik a külön véleményyt.

(„Ne szemtelenkedjék!”)

Huszár Károly: Ez másutt is úgy van. Farkas Pál is ezért lett renegát a szociológusoknál! (Nagy zaj a jobboldalon.)

Farkas Pál: Már megint szemtelenkedik?

A néppárton Farkas közbeszólását zajos méltatlankodással fogadták. Szmrecsányi György, Rakovszky Béla és a többiek folugráltak helyükről s szakadatlan kiáltozták:

— Rendre! Rendre!

berre, ha nincs rájuk szorulva, ha nem belőlük él, hanem csak úgy urasan, hébe korbá odadob az ember nekik egyet mást.

Köruty ur különben saldokondista valamelyik pénzesboltban.

A principális előtt nagy tiszteletnek örvend; különösen mióta felsapott színkritikusnak.

— Tudja, princei ur, addig nyaggattak, míg elfogadtam ezt a resszortot. Elvégre nem nagy dolog, előadás után beszaladni a redakcióba és megfirkantani a kritikát. Legalább jó viszonyba jut az ember a komédiásnépséggel.

A premiérekről csak olyankor ír, mikor az illető igazi színkritikus nem írja a cikk alá a nevét.

Másnap el is panasolja:

— Tessék, már a premiéreket is a nyakamba sózták!

A színéazekkel természetesen nagyon jóba van s ennek a főnök ur is módfelett örül. Elvégre dicsőség az az egész boltra, ha egy ilyen nevezetes ember benne a saldokondista.

Ennek a nevezetességnek a fejében el is nézi nekik a főnök ur, ha délelőttként mindig későn jár be (persze, szegény fiu, éjjel dolgozik a szerkesztőségben színház után) és azt is, ha főpróba-napokon egyáltalán be se megy.

A főnök ur különben ezt a nagyfoku elnézést nemcsak a maga jószántából cselekszi, hanem főleg a leányára való tekintetből, a ki rajong Köruty urért, az iróért!

És a főnök ur a zsurjain nem minden büszkeség nélkül mutatja így be:

— Köruty ur, hivatalnokom, iró.

— Csak dilettáns teszi hozzá szerényen a bemutatott.

De ilyenkor Adél kisasszony mindig ott szokott teremni és lelkesedéssel, rajongással beszél a cég büszkeségének a tárcáiról:

— Ah, elragadó volt az a mult heti is!

Csak miert nem írja ki a nevét, hogy országvilág ismerné a Köruty nevet. De mon Dieu, ön szerény, nagyon szerény!

Meghitt barátnői körökben pedig Adél kisasszony már számtalanszor kijelentette, hogy el van ragadtatva attól az embertől.

— Ah, egy iró!

Hát még mikor mint egy hős elmondja Adél kisasszonynak, hogy milyen egyenesen meg szokta ő a magát mondani: Zsülnék, Lacinak, Irmának, Sárinak, Klárának, mindenkinek a színházaknál.

— Fedákot is figyelmeztettem, hogy kissé több izléssel táncoljon! Zsazsa megköszönte.

És Köruty ur ázsiója veszedelmesen emelkedik mindenfelé s különösen a feléteszemű, bájos Adél kisasszony előtt, aki szinte reszket a gyönyörűségtől, mikor kivág neki egy-egy névtelen tárcát.

— Oh, ő irta! Milyen remekül ír ez a csodaember!

Adél kisasszony a szerelem üvegén át csodálatosnak látja Köruty urat. A többiek, a

prózaik csak bankhivatalnokok s egyéb hivatalnokok, ügyvédek, doktorok, katonák, mind messzire alatta állnak az iró urnak. Egy napon se lehet őket emlegetni...

Köruty ur jól érezte a leány hódolatteljes vonzalmát s egy szép napon díszkrét irodalmi formában előállt a vallomással.

Kiszemelt egy álneves gyöngé tárcácskát, melyben meg volt írva az az utálatig kihasznált téma hogy a szegény fiu lemond a gazdag leányról büszkeségből és odaadta Adél önagységának:

— Olvassa el és gondoljon rám!

Adélka elolvasta és másnap kijelentette a papájának, hogy vagy Körutyné lesz, vagy meghal.

Köruty ur így azután irodalmi sikerei révén megcsinálta a karrierjét. Ma már társa az apósának. És mert már nagyon ritkán ír.

— A családi élet boldogsága kielégít, már nem vágyom irodalmi dicsőségre.

Hanem a tekintélye meg van állapítva, azon nem ront az, hogy mostanában nem ír. És az öreg kereskedőnek iszonyuan imponál, mikor néha rászól:

— Ön oly komikus a zsugoriságával, hogy meg kell írnom. Ön egy kabinetalak.

A kabinetalak erre csendesen kinyitja az erszényét és megiratlan marad...

Vértessy Gyula.

Elnök Farkas Pált sértő közbeszólásáért rendreutasítja.

A nagy zajban Szmeccsányi György Farkas Pál felé kiáltja:

— Ne Huszárnak mondd, hanem nekem próbáld mondani!

Farkas Pál: Önnek is mondom. Ne szemtelenkedjék! Ne szemtelenkedjék!

Farkas feleletére nagy kavardás támadt a baloldalon.

— Hallatlan viselkedés: nem tárgyalunk! Szünetet kérünk! — kiáltozták s a képviselők minden oldalról a terem közepére tödültek. Jó tíz percig tartott a meg-megújuló zajongás. Közben Szmeccsányi György zárt ülést kérő ívet íratott alá a baloldalon, az elnök pedig, miután a tanácskozás lehetetlen volt, az ülést fölfüggesztette.

Szünet után izgatott csoportok tárgyalták a történeteket a terem közepén s Berzeviczy Albert elnök csak jó negyed óra múltán nyithatta meg újból az ülést.

Szünet után Várady Zsigmond felpanaszolta, hogy a tanári kinevezéseknél vallási szempontok érvényesülnek s a kongregációs tanárokat kedvezésben részesítik. Arra kéri a kormányt, hogy kapcsolja ki a felekezeti szempontokat a közérdek intézéséből s a költségvetést elfogadja.

Farkas Pál személyes kérdésben kijelenti, hogy azokért a sértő közbeszólásokért, melyeket Várady Zsigmond beszéde közben Huszár Károlylyal és Szmeccsányi Györggyel szemben használt s melyekkel a Ház méltóságán is csorbát ejtett, bocsánatot kér a Háztól.

Huszár Károly kijelenti, hogy Farkassal szemben ártatlan természetű közbeszólást használt s nem volt szándéka egyéni becsületében sérteni! A párbait társadalmi szempontból is helytelen és barbar szokásnak tartja, a melytől vallási meggyőződése is eltiltja. Nem is keresi az elégtételeit ezen az uton, megelégszik azzal a nyilatkozattal, mellyel Farkas a Háztól megkövette.

Juriga Nándornak az idő előrehaladottságára való tekintettel, a Ház megengedte, hogy beszédét holnap mondhassa el.

(A villamos vasut bajjal.)

Ezután áttértek az interpellációkra.

Szobeny Antal a budapesti közuti villamos vasut forgalmában mutatkozó zavarok és rendtelenségek miatt terjeszt elő interpellációt. A közönség most már torkig van ezekkel az állapotokkal, melyek másutt nyílt zavargásra vezettek volna már s arra, hogy az utca népe a kocsikát összerombolja. A budapesti polgárság azonban szervezetlen és közömbös. A vasutnak tömérdek baja van. Kérde a kereskedelmi és a belügyminisztert, van-e tudomásuk ezekről az állapotokról, szándékoznak-e megszüntetni valami módon a bajokat s oda hatni, hogy a főváros határozata, mellyel a városi villamos részvényeinek egy részét megszerezte, mielőbb érvényességre emelkedjék. (Élnék helyeslés a Ház minden oldalán.)

(Polónyi és a Világ.)

Polónyi Géza interpellációjában a záradékokat sorol föl annak igazolására, hogy a Világ című újság alaptörvényét a szabadkőműves páholyok gyűjtötték össze. Ezt az állítást a multkor Pető Sándor és mások kétségbevonták. Szóvá teszi a szabadkőműves páholyok titkos működését, a mi ellenkezik az egyesülést szabályozó törvényekkel. Kéri a kormányt, hogy a szabadkőművesek alapszabályait betekintés végett mielőbb terjessze a képviselőház elé.

Az elnök az ülést két órakor berekesztette.

A szegedi jelölés. Budapestről jelentik: Rósa Izsó dr. és Vegmann Ferenc, a szegedi Bánffy párt elnöke, tegnap este Budapestre utaztak, hogy Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkárral beszéljék meg a további teendőket. Vegmann Ferenc ugyanis a Bánffy párt nevében bejelenti a központnak, hogy abban az esetben, ha Rósa dr. fellép, a Bánffy párt teljes egészében belép a munkapártba. Rósa dr. és Vegmann ma reggel felkeresték Jeszenszky Sándor államtitkárt. Az a hír, hogy Jeszenszky államtitkárt léptetnék fel, nem felel meg a valóságnak. A munkapárt egy töre-

déke fentartja Gerliczy Ferenc báró jelölését is. Gerliczy tegnap programbeszédet tartott Szegeden és ma délelben Budapestre érkezett.

A szegedi mandátum ügyében egyébként ma este a nemzeti munkapártban Rósa Izsó és Gerliczy Ferenc bevonásával értekezlet volt, amelyen megbeszélték a jelölések eshetőségeit. Holnap döntés lesz a fölött, hogy kit jelöl a kormány. Valószínű, hogy a jelöléssel megfogják tartani a szegedi munkapárt egységét. — Szegedről jelentik: A szegedi függetlenségi párt ma délután értekezletet tartott, amelyben elhatározták, hogy Várossy Gyula volt országgyűlési képviselőt, kisteleki plébánost felkérlik a jelöltség elvállalására.

A közegészség és közoktatás hibái Arad megyében.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 7.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta rendes havi ülését, amelyben a közigazgatás vezetői ismertették a megyének állapotait május havában. A közigazgatási bizottság ülésén Urbán Iván főispán elnökölt és a tagok majdnem teljes számban megjelentek.

Először Dálnoky Nagy Lajos alispán terjesztette be jelentését, mely a megye közbiztonsági állapotait kedvezőnek tünteti fel. Róka József pénzügyigazgató az adók rendes befolyásáról számolt be, Borsos Béla dr. főorvos a megye egészségi viszonyait ismertette, melyek nagyjában kedvezőnek mondhatók. Jelentette továbbá a főorvos, hogy a fenyegető kolerára való tekintettel a vármegye községeit bejárta, hogy meggyőződjék róla, vajjon a kolera megelőzésére szükséges intézkedések megtörténtek-e. Sajnálattal tapasztalta, hogy több községben sok kívánni valót talált ez irányban. Az utcák és terek piszkosak, elhanyagoltak, a vizek szabályozásáról, a csapadék és szennyvíz levezetéséről nem történik gondoskodás. A felgyülemlett vizek pedig melegágyát képeznek a kórnak. Felhívta a községeket az azonnali intézkedésre, de a legtöbb azt felelte, hogy nincs pénz. Kéri a közigazgatási bizottságot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Varjassy Árpád tanfelügyelő a tanítási állapotokat ismertette. A miniszter hozzájárult ahhoz, hogy az apati i, honetói, székudvari, borosjenői és körösbökényi iskolák folyó évi szeptember hó 1-től egy-egy új tantervvel fejlesszenek. Miként az előző hónapokban, úgy most is megvizsgáltatta közegeivel az iskolákat, de sok helyütt rendellenességeket talált. Így a muszkai iskolában a tanítás nagyon gyengén áll. A magyar nyelvet ugyyszólván egyáltalán nem tanítják, az írásbeli dolgozatok minden rendszert nélkülöznek. Miután a tanfelügyelőség részéről tett figyelmeztetések meddők maradtak, sőt szabálytalanságokat is konstatait, kéri Muntján György tanító ellen a fegyelmi eljárás elrendelését. Ugyancsak indítványozza a fegyelmi eljárást Sztanka József rósi tanító ellen, aki hanyagul teljesíti kötelességét, sokat mulaszt, a magyar nyelvet nem tanítja és Kehrler segédtanfelügyelővel szemben, amikor kintjárt tiszteletlen magaviseletet tanusított. A közigazgatási bizottság a két tanító ellen a fegyelmi eljárást elrendelte.

Az oktatási állapotok egyébként is gyengék. Az iskolai épületek nagyon rossz karban vannak, a helyiségek tulzsufoltak. A borosjenői felekezeti iskolában mindössze három tanterem van, holott 374 a tankötelesek száma. Pécskán is nagy a zsufoltság. A görög keleti román iskolába hat tanterem van, az egyes

osztályokba 105, 119, 158 sőt 164 gyerek iratkozott be. Ily körülmények között nem osodálható, ha kielégítő eredményeket nem tudnak felmutatni. Kéri, hogy a bizottság intézzen átiratot az aradi román püspökhöz a bajok megszüntetése és az iskolának több tanteremmel való ellátása tárgyában.

A hivatalvezetők jelentésének megtétele után Heppes Aladár felolvasta öv. Hieronymi Károlynénak Urbán Iván főispánhoz intézett következő levelét:

— Méltóságos Főispán Ur! Felejthetetlen férjem elhunyt alkalmából mélységes gyászomban Aradvármegye közigazgatási bizottsága nevében hozzáam intézett részvénytilatkozatáért fogadja hálás köszönetemet. Egyben tisztelettel kérem, méltóztassék hálátelt köszönetemet a tekintetes közigazgatási bizottság előtt is tolmácsolni.

Néhány kisebb ügy elintézése után a közigazgatási bizottság ülése véget ért.

Harc egy uri fiu körül.

— A miniszter döntése Kintzig Dénes ügyében. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 7.

Néhai Kintzig Ferenc aradi nagybirtokos özvegyétől az aradi árvaszék elvette tizenhat esztendő Dénest fiát. Megírtuk annak idején, hogy mi vezette az árvaszéket ennek a családnak elkövetésére. A fiu jövőjét látva veszélyeztetve az anyai környezetben és azért helyt adva a gyermek panasának eltávolította őt a szülői házból és Budapestre, a Rózer-féle kereskedelmi iskolával kapcsolatos internátusban helyezte el. Utasította egyúttal az iskola vezetőjét, hogy Kintzig Dénest csak az aradi árvaszék meghagyására adja át annak, akit az árvaszék kijelöl. Az anya megkísérelte, hogy fiát az internátusból megszöktesse, de eredménytelen maradt a kísérlet.

Az árvaszék eme intézkedése ellen a belügyminiszterhez felebbezett özvegy Kintzig Ferencné és visszakövetelte gyermekét.

A miniszter meghallgatta az anya kérését, feloldotta az aradi árvaszék határozatát és megengedte, hogy a fiu visszatérjen anyjához. Azzal indokolta meg ezt az ítéletet a miniszter, hogy az árvaszék nem fosztotta meg az özvegyet anyai hatalmától, tehát a fiuval tetszése szerint rendelkezhetik.

Mikor ezt a jelentős változást megtudta Kintzig Dénes, írt egy levelet az aradi árvaszékhez. Sirva könyörög ebben, hogy az árvaszék vegye védelmébe anyjával szemben, mert ő soha többé annak a háznak küszöbét át nem akarja lépni, a hol vegetáriánus kosztra fogják és oly módon bántanak vele, hogy félelemmel kell átélnie minden percét.

Mikor az árvaszék választát kézbesíteni akarták a fiunak, már a posta nem találta a Rózer-intézetben. Az igazgató állítása szerint az ő tudta és beleegyezése nélkül eltávozott, illetve megszökött. Az árvaszék még ma sem tudja az ifju tartózkodási helyét.

Mint hogy azonban a miniszter intézkedését végre kell hajtani, az árvaszék bejelentette a belügyminiszter döntését a közigazgatási bizottságnak. Ennek gyámügyi fellebbviteli bizottsága ma tartott ülésén úgy határozott, hogy újabb eljárást indít meg, annak megállapítására, vajjon az anyai ház tényleg oly veszélyt rejteget-e a gyermekre, hogy az anyai hatalom megfosztásának eseteit takszative felsoroló törvény alkalmazható özvegy Kintzig Ferencnével

szemben? Ha igen, akkor az anyát megfosztják rendelkezési jogától és az árvaszék intézi Kintzig Dénes sorsának folyását.

Csaló kereskedők.

(Letartóztatott békéscsabai szélhámos.)

Távirati tudósítás.

Budapest, június 7.

A magyarországi üzleti viszonyoknak a külföldön való diszkreditálására és a magyar kereskedők hitelének megrontására szolgálnak az olyanfajta csalárd manipulációk, a melyeknek egy tipikus esete most is foglalkoztatja a budapesti rendőrséget. Két ember, Káhán Henrik máramaroszi ügynök és a rokona, Klein Sámuel kereskedő egy krajcár tőke nélkül üzletet alapítottak s a dolog vége az lett, hogy most mind a kettőjüket letartóztatta a rendőrség, mert körülbelül ötvenezer koronáig rászedtek előkelő külföldi cégeket.

A csalásnak e leleményes fajtája nem ritkaság s azért mégis csak akkor jönnek rá az érdekelt hitelező külföldi cégek, a mikor a pénzük már odaveszett. A mostani ügyben Káhán Henrik a főcinkos. Ő alapított a múlt esztendőben Békéscsabán a rokonával, Klein Sámuellel társulva Klein Sámuel és társa címen egy céget, a mely nagyban kereskedett fonaláruval. Tőkéjük nem volt s az egész vállalkozás már eleve egy nagyszabású csalás elkövetésére volt alapítva. Káhán mint csöndes társ szerepelt, mivelhogy a nevét már kompromittálta, olyan csalás miatt, mint a minőt elkövetett, már bűnvádi vizsgálat folyik ellene a kolozsvári törvényszéken.

Két esztendővel ezelőtt ugyanis a kolozsvári Dick Jakab és társa cégnél volt, a mely fizetésképtelenné vált. Káhán mégis rendelt a cég részére Milánóból az ottani Contoficio Francesco Turati fonalgártól ötvenezer korona értékű árut, a melyet öt vagonban szállítottak is. Káhán úgy intézte a dolgot, hogy két vagon árut nyomban elköttyavetyélt és a pénzt zsebre vágta, a többi pedig átvétette a megbukott céggel.

A békéscsabai üzlet alapján most szintén nagy arányokban manipulált. Hangzatos leveleket küldött a külföldi, különösen az angol fonalgáros cégekhez s fölkérte őket, hogy bizák meg Ausztria és Magyarország területére képviselőikkel, mert neki nagy összeköttetései vannak. Nyolc vagy tíz angol fonalgár belement a dologba, így a többi közt a rochdabei Withworth Doubling et C. cég is. Káhán, a mint hozzájutott a megbizáshoz, nyomban tett a cégnél egy nagy megrendelést Laufer Jenő jónévű losonci kereskedő nevében. Ez a múlt év decemberében történt s Laufernek természetesen sejtelve sem volt a nevében tett megrendelésről, amely tizenhétézerhatszáz korona értékű fonaláruról szólt.

Hogy aztán a csalás idejekorán ki ne pattanjon, Káhán fölkereste Lauferéket s elmesélte, hogy Angliából bizonyos okokból az ő címükre küldetett magának leveleket s kéri, hogy ezeket adják ki neki. Így is történt. Káhán azután a cég nevében sürgette az üzlet lebonyolítását. Az angol gyár februárban utnak is indította az árut, természetesen Lauferék nevére. Amikor aztán az áru Hamburgba érkezett, Káhán levelet irt az angol gyárnak, hogy Lauferék nagy sajnálatára visszaléptek az üzlettől, ő azonban ajánl egy másik, kitűnő magyar céget, amely átveszi az egész küldeményt. Ez a cég a békéscsabai Klein Sámuel és Társa cég, ezért tehát a megrendelést oda kell dirigálni.

Az angol gyár, sejtelve sem lévén róla,

hogy Káhán ebben a cégben csöndes társ, belement a dologba. Az árut aztán, amely közben Bécsbe érkezett, maga Káhán Henrik vette át, egy részét tüstént eladta egy bécsi cégnek, a többi pedig eltüntette. Ilyen módon csalt meg Káhán még tíz angol gyárat s mindenben engedelmes segítőtársa volt Klein Sámuel.

Körülbelül ötvenezer korona erejéig károsították meg az angol gyártulajdonosokat, akik a mikor rájöttek a dologra, megtették a följelentést. Kiderült, hogy Káhán Henrik nem is Békéscsabán, hanem Budapesten lakik a Vécey-utcában. A rendőrség letartóztatta, mire Klein Sámuel feljött Budapestre, hogy az ő cégtulajdonosi tekintélyével kimentse a bajból. Kihallgatása során azonban oda jutott, hogy mint bűnrészeszt őt is letartóztatták.

Politikusok véres párbaja.

— Küzdelem végkimerülésig. — Kavardás a képviselőházban. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, június 7

A képviselőház mai ülésén újra zajos incidenseket és viharos összetűzéseket támasztott a klerikalizmus és liberalizmus jelszavai alatt megindult parlamenti harc. A viharok Házon belül és kívül is folytatása lett. A néppárt zárt ülést kért, egyik tagja pedig, Szmrecsányi György provokálta Farkas Pál munkapárti képviselőt s délután véres párbajt is vívtak.

(Veszekedés a Házban.)

A kultuszterea tárgyalása során ma Várady Zsigmond munkapárti képviselő a kongregációkról is beszélt és a többi között felsorolta, hogy mi mindent kíván tagjaitól a kongregáció. Kiváltképen helyteleníti, hogy szigorú engedelmességet követel tagjaitól.

A néppárti Huszár Károly közbeszólt:

— Minden egyesület megkívánja az engedelmességet. A szociológusok is. Azért lett Farkas Pál renegát!

Farkas Pál indulatosan ugrott föl helyéről és ezt kiáltotta át Huszárnak:

— Már megint szemtelenkedik!

A néppárton erre nagy lárma támadt. Szmrecsányi György az öklével verte a padot. — Velem gorombáskodjék, ha mer, nem Huszárral.

— Mindig azzal gorombáskodnak, aki nem párbajozik! — kiáltotta Zichy Aladár gróf. Szmrecsányi újra odaszólt Farkasnak:

— Velem gorombáskodjék!

Farkas Pál most Szmrecsányihoz fordulva mondta:

— Hát ne szemtelenkedjél!

— Mi, mi az?! — kiáltotta Szmrecsányi.

— Ne szemtelenkedjél! — ismételte Farkas.

Percéig tartó lárma tört ki a baloldalon. — Rendre! Rendre! — kiáltotta a néppárt és a Kossuth-párt.

Berzeviczy Albert elnök rendreutasította Farkas Pált, de szava elveszett a fűlsüketítő zajban. Farkas Pál azonban úgy látszik, meghallotta a rendreutasítást, mert meghajolt az elnöki szék felé.

A néppárt nem hallotta a rendreutasítást és zajosan kiáltozta:

— Rendre! Rendre! Zárt ülést kérünk!

A folytonos lármban az elnök fölfüggesztette az ülést, de ott maradt az elnöki emelvényen.

Várady Zsigmond helyére ült, a Ház többi tagja pedig az ülésterem közepére tódult és nagy lármaival vitatkozott.

Szmrecsányi György elsőben Rakovszky Béla és Zboray Miklós képviselő útján provokálta Farkas Pált, azután egy ívet lobogtatva, sorra járta a néppártiakat, majd a Kossuth-pártiakat, hogy az ívet írják alá, mivel zárt ülést csak husz képviselő kérhet. Az aláírók száma azonban nem futotta s ezért Szmrecsányi a Justh-pártiakat is fölszólította az ív aláírására.

Batthyány Tivadar gróf és Beck Lajos teljesítette a kérést, Justh Gyula ellenben ridegen visszautasította.

— Dehogy irom alá! — mondta. — Nem értek egyet veletek sem ebben, sem más kérdésben. Mi függetlenségi nem akarunk felekezeti harcot és ezzel az eljárással közösséget nem vállalunk.

Justh azután szemrehányást tett Beck Lajosnak, amiért az ívet aláírta, Polónyi Gézának pedig azt mondta:

— Te csináltad az egész klerikális kavardást. Az országnak sokkal okosabb dolgai is volnának. Itt három ember terrorizálja az egész Házat és ezt nem fogjuk eltűrni!

Polónyi Géza nevetett, de nem szólt semmit.

Ezalatt a vihar elcsöndesedett és Berzeviczy Albert elnök újra megnyitotta az ülést, újból Várady-nak adta át a szót és csöndre intette a Házat.

Farkas Pál közben Vojnics Sándor és Farkas Zoltán munkapárti képviselőket bizta meg képviselőivel.

A segédek azonnal összeültek és kardpárbajban állapodtak meg.

A néppárt meggyőződve róla, hogy Farkas Pált az elnök csakugyan rendreutasította, még Várady Zsigmond beszéde közben visszavonta a zárt ülést kérő ívet.

Az ülés azután minden különösebb incidens nélkül ért véget. A Ház tulnyomó része fölöttébb sajnálkozott rajta, hogy a kultuszterea tárgyalása újabb és újabb összeütközésekre ad alkalmat. A vitához még néhány képviselő iratkozott föl és szombatig bizonyosan elhúzódik a tárgyalás.

(Elintézés a vivóteremben.)

Éjjel jelentik: A párbaj délután 5 órakor folyt le a Rákossy-féle vivóteremben. Orvosok voltak: Farkas Pál részéről Kozma Pál dr., Szmrecsányi részéről Boros Ernő dr.

A sikertelen békítési kísérletek után a felek felállottak. Farkas Zoltán vezetőségét vezényszavára a felek rendkívül hevesen összecaptak, de az első összecsapásnál nem történt sebesülés. A második összecsapásnál Szmrecsányi jobb karján hegyesre fordult laposvágást kapott. Az orvosok azonnal megvizsgálták és bekötötték a sebet, de a párbajképességet konstatálták. Erre a felek még háromszor összecaptak. A második és harmadiknál Szmrecsányi volt a támadó, de nem történt sebesülés, míg az ötödik összecsapásnál Farkas Pál támadott és Szmrecsányi jobb homlokán hat centiméteres mély sebet ejtett, amely a homlokról a szem mellett az arcig vonult.

A segédek azonnal beszüntették a mérközést és ijedten futottak Szmrecsányihoz, mert azt hitték, hogy a szeme is komolyabban megsérült. Ez azonban szerencsére nem történt meg.

Az orvosok a harc képtelenséget azonnal konstatálták és bekötötték a sebet. Közben Farkas Pál odalépett Szmrecsányihoz és békejobbot nyújtott e szavakkal:

— Bocsáss meg.

Szmrecsányi kedélyesen így válaszolt:

— Alaposan megvágta. Úgyesebb voltál mint én. Majd ki verted a szemem.

Farkas így válaszolt:

— Nagyon örülök, hogy nem úgy történt.

A lovagias ügyről a segédek a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Jegyzőkönyv. Felvétel 1911. jun. 7-én a Szmracsányi György és Farkas Pál urak közt felmerült lovagias ügyben. Jelen voltak alulírottak.

Szmracsányi György ur megbizottai elégtételt kérnek Farkas Pál urtól a felükön elkövetett szóbeli sértésért. Farkas Pál ur megbizottai a kért elégtételt felajánlották. A békés elégtételt a felek megbizottai megkísérelték, de miután ez nem sikerült, kardpárbajban állapodtak meg. A párbaj helye: a Rákossy-vivóterem. Idő: június 7. délután 5 óra. Nyak hónalj és csuklóbandázzsal végkimerülésig vívnak a felek. A végkimerülést a párbajorvosok állapítják meg. A kard közepes súlyú. Vezetőségéd Farkas Zoltán.

A párbaj után hozzáírták a következőket folytatolagos jegyzőkönyv. Jelen voltak alulírottak. A párbaj szabályszerűen megtörtént és ezzel az ügy a lovagiasság szabályai szerint befejeztetett. Budapest, 1911. június 7-én. Farkas Zoltán, Vojnics István, Zboray Miklós és Rakovszky István.

TANÜGY.

(—) Székely Salamon ünneplése. Székely Salamon közszolgálat 50. éve alkalmából rendezendő ünnepély előkészületei serényen folynak. Az ünnepély június hó 15-én a városháza dísztermében d. e. 11 órakor kezdődik a jubiláris üdvözlésével. Az ünnepély után fél 2-kor bankett lesz a Központi szállodában. A hatóságokat, testületeket, iskolákat külön meghívók útján, a nagyközönséget, az ünnepelt tisztelőit, a tanügy barátait, Székely volt növendékeit a hírlapok útján hívja meg a rendező aradi tanárszövetség. Mint értesülünk, Székesfehérvárról, ahol Székely közszolgálat első negyedszázadát töltötte, küldöttség érkezik. A ritka ünnep maradandó emléke lesz a „Székely-alapítvány”, melynek évenkénti kamatai a francia nyelvben jeles előmenetelű tanulók jutalmazására fordíthatnak abban az 5 intézetben, melyekben Székely tanított, Székesfehérvári főreáliskola, aradi főreáliskola, aradi polgári fiúiskola, aradi felsőbb leányiskola, aradi felső kereskedelmi iskola. Az alapítványra egyes buzgó tisztelők gyűjtenek iveken, de a hozzájárulások közvetlenül is intézhetőek Nagy István főgimnáziumi tanárhoz, aradi tanárszövetség pénztárosához.

(—) Az aradi tanárszövetség június hó 12-én, hétfőn, a felső kereskedelmi dísztermében közgyűlést tart, melyre tekintettel a tárgyak fontosságára, a tagoknak lehetőleg teljes számban való megjelenését kéri az elnökség. Napirend: 1. Elnöki jelentés. 2. Lindner József főgymn. tanár előadása a tanárház, a nyugdíjpótló intézményekről szóló tervezetek tárgyában. 3. A Székely-jubileum.

(—) A tanítóképző ünnepe. Csütörtökön délután 5 órakor rendezi záró diszgyűlést az aradi áll. tanítóképző intézet önképzőköre. A gazdag műsorból kiemeljük a finn népdalokat, éneklő az intézeti énekkar és zongorán kíséri Zoltai Mátyásné urnó. Nagyon érdekes száma a műsornak a gyakorlóiskolai gyermekkar éneke és a tanítónövendékek s a kis gyermekek vegyes kara. László Géza IV. éves növendék Ady Endrétől, Pásztor Árpádtól és Szabolcska Mihálytól fog egy-egy szép verset szavalni. Hegedű kettős (Zoltai tanárral), vonósnyegyes és vonószekerek egészítik ki a szép programot. Az ifjúság az ünnepe jövedelméből kökövtárát fogja gyarapítani.

Emberirtó fuvaros.

— Háromszoros gyilkosság. —

Távirati tudósítás.

Nagyvárad, június 7.

Vitális Imre valósággal szimpatikus regényhős Sipos Bálint jákóhodosi (Biharmegye) fuvaros mellett, aki most megvasalva ül az ot-tani csendőrség fogdájában. Mert hiszen Vitálist szinte véletlenül taszította bele a sorsa abba, hogy haramia módjára járja-bujja a zombékot, Sipos Bálint azonban előre kiszámítottan, vére szomjasan követett el egy esztendőn belül három kegyetlen gyilkosságot. Eddig ő maga bevallotta, hogy megölte a szeretője férjét és egyik szomszédjának a feleségét s a csendőrség most erélyesen nyomoz tovább, mert sok gyanú merült fel arra is, hogy saját feleségét is ő tette el láb alól.

Az elvetemült ember bűnlajstromáról a következőket jelentik Nagyváradról:

A szalárdi csendőrség május 26-án Jákhodos és Hegyköz-Kovácsi között egy árokban irtózatossan szétarabolta hullát talált. Az ebek lakmároztak a megcsontított testrészekben. Pécsi Imre szalárdi járásörmszter fogott a bűn kutatásához. Egyetlen ut állott előtte, amelyen biztosan haladhatott: Néhány napja ugyanis eltűnt Jákhodosról egy Filippás Lőrinc nevű majoros. Ennek az embernek a felesége Sipos Bálint jákóhodosi fuvarosnak volt a szeretője.

Fáradtságos és hosszú nyomozás után sikerült megállapítani, hogy Filippás Lőrincné és Sipos Bálint összebeszéltek, hogy a férjet, aki akadályozta az ő boldogságukat, elteszik láb alól. Május 15-én a nagyvárad szőlőhegyen, midőn Filippás elhaladt Sipos mellett, az elvetemült ember hátulról görbe botját Filippás nyakába akasztotta, azzal a földre rántotta s mielőtt a férj védekezhetett volna, három revolvergolyót röpített a testébe. Mindezt fényes nappal, 10 és 11 óra között hajtotta végre. A holttestet elrejtette a bozótba. Közölte Filippás feleségével, hogy a férjnek vége. A bűnbe azonban beavatott egy harmadik személyt is: a sógorát: Molnár Dániel jákóhodosi lakost. Elmondta neki az esetet s megkérte: menjen vele éjszaka a holttestért, mielőtt valaki reábukkanna. Molnár Dániel vállalkozott erre. Éjjel neki indultak. A hullát ott találták érintetlenül. Szekérre tették s elhozták Jákhodos határához. A Süvegd-pusztán volt Sipos Bálintnak egy kis földje. Azon egy beomlott, vízzel telt kut. A szerencsétlen férjet bedobták oda. Egy héttig rothadt a hulla a kutban. Rettenetes büzzel árasztotta el a közeli földeket. Május 23-án Sipos Bálint a meggyilkolt férj özvegyével arra sétált s a fojtó szag eszükbe juttatta, hogy valaki a hulla nyomába akadhat. Valamit tenni kell. A hullát Sipos Bálint kihuzta a kutból, a felismerhetetlenségig szétarabolta, arcáról a bőrt lenyuzta, a csontok egy részét odadobta a kutyáknak étkül s a megmaradt darabokat elcipelte a h.-k.-kovácsi árokba, ott találták rá.

Mikor Pécsi Imre járásörmszter ezeket a hajmeresztő részleteket a két bűnös elébe tárta, azok mindent bevallottak. Így történt minden. A járásörmszter azonban ezzel nem tartotta a nyomozást befejezettnek. Reájött, hogy ezeknek a vadállatias gyilkosoknak még több nagy bűn terheli a lelkét.

A múlt év augusztus havában történt, hogy Nagy Bálint jákóhodosi esküdt felesége felakasztotta magát. Az ajtófélfán találták a holt asszonyt. Gyanú nem terelődött senkire: az asszonyt eltemették. Most azonban, hogy Sipos Bálint rabszjra került: Pécsi Imre örmszter előszedte ennek az öngyilkosságnak a dol-

gát is. Sipos Bálint ugyanis jóbarátja és szomszédja Nagy Bálintnak: neki okvetlenül tudnia kellett az öngyilkos asszony halálának történetéről. A gonosztevőt keresztkérdések alá fogták s tegnap a hosszas faggatás után bevallotta, hogy Nagy Bálintné is ő gyilkolta meg az asszony férjének kérésére és annak segítségével.

Az asszonyt megfojtottuk — mondotta. — Meghalt. Azután felakasztottuk az ajtógerendára. Én hazaballagtam, mintha mi sem történt volna. Sipos Bálint pedig reggel jajveszékelve rohant ki az utcára, ahogy megbeszéltek: — Segítség! Emberek! A feleségem megölte magát.

A népség összegyűlt; az asszonyt levágták. Jöttek a doktorok: megvizsgálták, azt mondták, rendben van. Meghalt, öngyilkos lett, el kell temetni. Pedig mi öltük meg: Nagy Bálint meg én.

Eddig tehát már két irtózatoss emberpusztítást vallott be Sipos Bálint. De még egy rettenetes gyanú száll a fejére. Sipos Bálintnak nemrégiben halt el váratlanul, hirtelen a felesége. A halálesetnél senki sem keresett rejtélyes momentumokat. Most azonban, hogy teljes egészében a csendőrség előtt áll Sipos Bálint viselt dolgainak vérfagyasztó láncolata: egyszerre felvetődött a kérdés: hogy halt meg az emberölő felesége? A kutatás már némi adatokat is produkált arra, hogy Sipos Bálintné minden valószínűség szerint a férje, Filippás Lőrincnek és Nagy Bálintnének a gyilkosa fosztotta meg életétől.

Fogházra ítelt

ex-jezsuita páter.

— Pör a gyónási titok miatt. —

Távirati tudósítás.

Róma, június 7.

A római bíróság ma délelőtt feltűnő ítéletet hozott az időközben protestáns vallásra tért Verdesi volt jezsuita páter rágalalmazási perében. Tudvalevő, hogy Verdesi, amikor az antimodernista eskü miatt kilépett a katolikus egyházból, s protestáns hitre tért át, megvádolta gyónatőjét, Bricarelli szerzetest, s azt irtaróla, hogy tőle gyónás közben paptársait vádoló vallomást esikart ki, s amikor ez sikerült, akkor elárulta a gyónási titkot. Bricarelli emiatt rágalalmazásért pert indított Verdesi ellen.

A nagy érdeklődéssel kísért per tárgyalását néhány nappal ezelőtt kezdette meg a római törvényszék. Több napi tárgyalás után a per ma befejeződött: a bíróság Verdesit a rágalalmazásban vétkesnek mondotta ki és súlyos büntelést szabott ki rája.

A tárgyalás utolsó napjáról, illetve az ítéletkihirdetéséről az alábbiakban számolunk be:

A Bricarelli-Verdesi per tárgyalását több napi szünet után ma folytatták.

Az ülés megnyitása után a vád képviselője nyomban bemutatta a Bricarelli által a maga levelezéséről vezetett jegyzéket. Evvel Bricarelli azt akarja bizonyítani, hogy ő a hírbet denúnciációra vonatkozólag levelet irt Verdesinek s választ kapott tőle.

Verdesi újra a leghatározottabban kijelentette, hogy levelet nem kapott és választ nem irt. Erre élénk vita fejlődött ki a bemutatott lajstrom hitelessége és szavahihetősége felől, melyet Verdesi védői kétségbevonak.

Következtek a perbeszédék.

Capello ügyvéd, Bricarelli képviselője volt az első szónok. A tényállás összegezése után igen kedvezőtlen képet fest Verdesiről, kit állhatatlannak, könnyelműnek és hazugnak mondott. Állításait egyáltalán nem tudta bebizonyi-

tani, miért kérte, hogy a törvényszék mondja ki vétkesnek a rágalmazásban.

Az államügyész csatlakozott a vád képviselőjéhez. Szerinte is vétkes Verdesi a rágalmazásban, miért is indítványozta, hogy a törvényszék ítélje el vádlottat tizenöt hónapi elzárásra, 1200 líra pénzbüntetésre és a költségek megfizetésére.

A védelem részéről Scaduto tanár, ügyvéd hosszasan fejtegette, hogy Verdesi se nem áruló, se nem denuncians s ha mégis annak tartják, az kizárólag környezetének rovására irandó, mely őt e viselkedésre rászorította. Megrajzolta Verdesi erkölcsi arcképét s védelem felmentését kérte a törvényszéktől.

A bíróság ezután tanácskozára, illetve ítélelhozatalra vonult vissza. A bíróság tanácskozása hosszú ideig tartott, s ezért a közönség türelmetlenül várta már, hogy a bíróság újra megjelenjék. Végre több mint egy óra múlva a bíróság újból megjelent a tárgyaló teremben, s a bíróság elnöke csendben hirdette ki az ítéletet, amely szerint a bíróság Verdesit a rágalmazás vétségében bűnösnek mondotta és őt 10 havi fogházbüntetéssel és 500 líra pénzbírsággal sújtotta.

Az ítélet ellen Verdesi és védője felebbezést jelentett be.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Magyar színigazgató az operett ellen.

Távirati tudósítás.

Kolozsvár, június 7.

Hihetetlenül hangzik, de megtörtént: akadt színigazgató, aki hivatalosan állást foglalt az operett ellen.

Janovics Jenő dr., a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója, ez a direktor, aki most terjedelmes beadványt intézett Zichy János gróf kultuszminiszterhez. A beadvány főtendenciája az, hogy a kolozsvári Nemzeti Színházat vissza kell adni eredeti céljának és fel kell szabadítani attól a kényszertől, hogy kasszaoperettek forszírozásával adjon kenyeret színészeinek. Janovics beadványa elmondja, hogy Kolozsvárnak két színháza van, az ő vezetése alatt; mind a kettőben sokat árt a színház kulturális feladatainak a léhább műfaj népszerűsége. Nem lehet egységes játéktípust fejleszteni, a klasszikus előadások remekműveinél üres a színház s az olcsóbb sikerek kártékonyan hatnak ki a művésznevelésre is. Az színigazgató tehát önként felajánlja, hogy a kultuszminiszter bontsa fel azt a szerződést, amely a két kolozsvári színházat 1915. szeptemberig neki, Janovicsnak, köti le. Ő csak a téli színházat tartaná meg és pedig azzal az önként vállalt kikötéssel, hogy csak a komoly drámát és a magasabbrendű vigjátékot kultiválja. A másik színházat adják bérbe más színigazgatónak, aki operett- és bohózat-előadásokkal kielégítheti a könnyebb fajtájú mulatságot kereső közönséget is. Mindezt Janovics csak azt kéri, hogy állítsák vissza a színház régi, a jelenleginél valamivel nagyobb szubvencióját, de hangsúlyozza, hogy a kulturális érdekü tervet állja akkor is, ha ezt a kérését bármilyen ekből nem teljesítenék. A beadvány végén még egy érdekes ajánlatot tesz az igazgató. Ha a kultuszminiszter hozzájárul a tervhez, amelynek megvalósítása semmi akadályba nem ütközik, akkor ő nyolc hónapos drámai szezonokat tartana, a hátralevő négy hónapból másfelet szünetül adna tagjainak két és fél hónapig pedig magyar drámai előadásokat tartana azokban a nemzetiségi városokban,

amelyeket a kultuszminiszter kijelölne. Megjegyzni a kolozsvári direktor azt is, hogy ezért az évenkénti turnusért semmi anyagi segítségre nem reflektál.

* A jó vidék. A zentai „Színházi Ujság” című lapvallalat most, hogy Krémer Sándor társulata tovább zónázott Bajára, befejezte kulturális működését és befejezte a kedvencversenyt is. Ezt a következő épületes szavakkal adja tudtára a publikumnak:

Lezárult az utolsó számunkkal a kedvenc verseny is. Nehéz munkát végeztünk, mert, igen sok nehézséggel küzdöttünk meg, de mindent legyőztünk. Most már nyugodtan bucsuzunk olvasóinktól. A kedvencverseny győztese Borbély Lili lett, aki az emléktárgyat ma délelőlt félkilenkor kapta meg lakásán, felelős szerkesztőnk gyászja miatt.

Hogy milyen nehéz munka egy ilyen kedvenc verseny, na jó, azt még el lehet képzelni, de hogy miért kell épen gyászolni annak, aki félkilenkor látogatást tesz a primadonna lakásán, azt innen messziről bajos megérteni.

Az egyik kecskeméti lapban jelent meg a következő nyilatkoztató közlemény:

A „Kecskeméti Lapok” mai számában közzölt „házárdjátékosok” között nevem tévesen szerepel, mert én jelzett alkalmommal egyik üzletfelelmet kerestem a kártyaszobában és a kártyaszobában részt nem vettem. Schönberger Ignác.

(Kaptuk fenti sorokat, amelynek valódiságáról személyesen is meggyőződünk. Szerk.)

Hogy Schönberger Ignác mit keresett a kártyaszobában, azt már tudjuk. Csak az nincs még tisztázva, mit keresett ott a szerk. ur, aki személyesen győződött meg Schönberger Ignác ártatlanságáról?

* Mela Mars csütörtöki bucsufellépte iránt impozáns módon nyilvánul meg a közönség érdeklődése. Tömegesen történtek előjegyzések a csütörtöki előadásra, amelyen változatos, rendkívül érdekes műcsoporttal fejezi be vendégszereplését Európa egyik legnagyobb kabaréművésznője. A Heltai-kabaré mostani műsorával olyan művészi nívón álló előadást produkál, mely a főváros bármelyik kabaréjában is megállná helyét. Mela Mars és Laszky Béla zongoraművész két nap alatt annyira meghódította az aradi közönséget, hogy sokan kérték a vendégszereplés meghosszabbítását, ezt azonban Heltai igazgató minden áldozatkészsége dacára sem lehetett keresztül vinni. Mela Mars csütörtöki bucsufellépte, amelyen a többi szereplők is új műsorral szerepelnek, ugyanolyan beosztás lesz, mint az előző két estén. Négy koronás széksorok, 3 és 2 koronás asztalok. Jegyeket előjegyezni lehet Ingusz I. könyvkereskedőnél.

* Az Apolló slágerei. Az apolló-színház csütörtöki új műsora ismét tanúságot tesz arról az odaadó készségről, amellyel az igazgatóság a közönségnek a legmagasabbra feleségült igényeit is kielégíteni igyekszik. S amint a következők mutatják, ez a törekvés a legteljesebb mértékben sikerül is. Pazar színpompában vonulnak el előttünk a legcsodálatosabb mozgófényképek, amelyek lebilincselik a publikum figyelmét, lekötik érdeklődését. Különösen két kép az, amely az amugy is kitűnő műsorból kiemelkedik. Az egyik *Birottau Césár*; pompás felvételben kerül színre Balsac regénye, amelynek személyeit a legelőkelőbb francia színművészek alakítják. A másik slágere a műsornak *Rafael és Fornasina*, hatalmas 600 méteres kép, Rafaelnek, a XVI. század hírneves festője életének legpoétikusabb, de egyúttal legdrámaibb, legmeghatóbb részlete, amely megkapja a szemlélőt s könnyeket csal minden néző szemébe. 177.

* A Makabeusok. Antiochus syriai király kedvese Astorot megismerkedik a zsidó foglyok vezérével, Judával maga elé hivatja a fiatal hőst és bevallja neki szerelmét. Juda visszautasítja a pogányról felkinált érzelmeit és

ez boszúból halálra üldözteti királyi szeretőjével a zsidókat. A szigorú Antiochus sorra kiállgatja a foglyokat, akik inkább a halált választják, mintsem megtagadják hitüket. A makabeusok hősi elezantsággal mennek a vesztőhelyre és közöttük Juda is vértanu halált hal. A kivégzés után Astorot hiszterikus lelki fájdalomtól gyötörve borul a kiszenvedett fiatal hős tetemeire. A zsenialisan megkomponált és művészi erővel megjátszott dráma szerepeit a legkiválóbb olasz színészek alakítják. Az uránia színház csütörtöki műsorán két fenomenális kivitelű bibliai tárgyú mozgófényképet is mutat be, melyek méltán számíthatnak a közönség legnagyobb érdeklődésére. 175

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elítelt hitvesgyilkos.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 7.

Dáb Ávrám máriaradnai földműves, aki hitvestáron elkövetett szándékos emberölés büntetésével terhelt állott ma az esküdtbíró előtt, a született gonosztevők típusa. Olyan, aki vérmérsékleténél, elfajultságánál, szellemi terheltégénél fogva külső körülmények nélkül is predesztinálva van arra, hogy bünt kövessen el. És aki nem fog megváltozni, nem fog megjavulni akkor sem, ha akárhányszor és akármilyen büntetésekkel sújtják is.

Láttuk Dáb Ávrám bűnstatistikáját. Betöréses lopásért hat hónapot ült, erőszakos szeretkezésért másfél évi fegyházat kapott és ezt a bűncselekményt tíz éves unokáján követte el és súlyos testi sértésért ismét pár havi börtönre ítélték. De a bűnözési statistikán kívül is minden külső jel a született büntettest árulja el. A szögletes, csontos arc, a ravasz, mélyen fekvő szemek, a kidülledő pofacsontok, az előrenyuló áll. Olyan ember, aki mindenre elszánt és a bicska pillanat alatt a kezében van. Aki nem árul el megbánást, lelkifurdalást és konok hallgatással, közömbös nyugalommal néz szembe bírójával.

Tanui voltak egy jelenetnek, mely Dáb Ávrám egyéniségét mindennél jobban jellemzi. A péntek délelőtti fogházi látogatási napok egyikén Dáb Ávrámot felkereste az öccse. Körülötte mindenki sirt, zokogott, a rég nem látott gyermekek könnyezve borultak a rab férj, a rab apa mellére, egyedül Dáb Ávrám állott nyugodtan és hideg közönyösséggel adott tanácsokat az öccsének egy perre nézve, mely holmi földék miatt folyt egyik szomszédjával. Minden feliadulás nélkül tárgyalta le a dolgot és mikor elvégezte, meg se csókolta az öccsét.

A feleségét ez év január havában vad kegyetlenséggel ölte meg ez a vadember. Már régebb idő óta rossz viszonyban éltek egymással, egy ízben Dáb meg is szurta az asszonyt, aki végre is megunt a kínolódást és otthagya a rabiátus embert.

Január 19 én Dáb elment a feleségéhez Radnára. Az udvar felől csendesen besompolygott. Az asszony ekkor lépett ki az udvarra. Szépen kiöltözött, mulatságra készült. Mikor meglátta az urát, rosszat sejtve, sikoltozni kezdett. Dáb Ávrám ekkor felkapott egy az udvaron heverő karót, elfogta a menekülni igyekvő asszonyt és addig ütötte-verte, míg ott a helyszínén meghalt. Aztán fogta magát és elmene-kült. A csendőrség nyomozta, de hasztalan. Már fel is hagytak a reménnyel, hogy megkerül, mikor egy napon lerongyolódva, betegen megjelent Aradon a vizsgálóbírónál és megvallotta a bűnét. A radnai hegyek közt buzdogált,

azért nem tudtak rátalálni, de a dermesztő hiedeg és az éhség bekergették a városba.

A mai főtárgyaláson tagadta, hogy meg akarta ölni a feleségét. Ellenkezőleg a kibékülés céljából kereste fel az asszonyt és csak akkor fogta el a düh, mikor az asszony sikoltozni kezdett.

Morocza Dénes kir. ügyész azt indítványozta, hogy szándékos emberölés büntetésében mondják ki bűnösnek Dábot, az esküdtek azonban Momák Döme dr. helyettesének, Fuchs Albert dr.-nak védő beszéde után erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértés büntetésében találták bűnösnek és a bíróság Dáb Avramot három évi börtönre ítélte.

§ **Visszavonták a félegyházi petíciót.** Budapestről jelentik: A Kuria a minap tárgyalta a félegyházi munkapártnak Holló Lajos mandátuma ellen beadott petícióját. A kisebbségben maradt párt azt igyekezett bebizonyítani, hogy Holló Lajos etetéssel és itatással szerzett többséget és ezért mandátumának a megsemmisítését kérték. A Kuria e hónap 10-ikére tüzte ki az ítélet kihirdetését. Erre azonban most már aligha kerül sor, mert a kérvényező jogi képviselője, Tetétleni Ármind dr. visszavonta a petíciót.

Öngyilkos menyasszony.

— Családi tragédia. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Békéscsaba, június 7.

Megrendítő tragédia történt ma délelőtt Kaposvárott. A város egyik ünnepelt ifju szépsége, egy menyasszony betegsége miatt öngyilkosságot követett el, ami özvegy édesanyját annyira megrendítette, hogy kétségbeesésében szintén öngyilkos lett. A kettős öngyilkosság városszerte nagy megdöbbenést és mély részvétet keltett.

A tragikus esetről az alábbiakban számolunk be:

Kaposvárott, a Deák-tér 3. számú házában lakik özv. Weisz Józsefné, a kaposvári uritársaságok egyik legkedveltebb nőtagja, aki szívóssága és jótékonyága miatt városszerte általános szeretetnek és tiszteletnek örvendett. Mintegy két évvel ezelőtt nagy csapás érte a családot, a családfő Weisz József vagyonos bérlő gyógyíthatatlan, kínzó betegsége miatt agyonlőtte magát.

Ettől kezdve valami sötét végzet nehezedett a mélyen sujtott családra. Anyagi csapások érték Weiszékat, úgy, hogy Weisz Józsefné, aki férje halála után egyedül vezette a hirtokok kezelését, csak nehezen tudt megbirkózni a reája várakozó súlyos és nehéz feladatokkal. A legnagyobb szomorúságot azonban a család büszkeségének, Weisz Jankának, Kaposvár egyik legszebb urileányának súlyos betegsége okozta. Váratlanul, orvul támadt a gyönyörű leányra a betegség, amely hovatovább súlyos idegbajjává fejlődött ki. A szépséges Janka napnap után gyötrődött, orvosságot keresett kínzó bajára, de hiába, a rettenetes kór mindjobban elhatalmasodott a szerencsétlen leányon. A leány kétségbeesésében már öngyilkosságra is gondolt a folyton hangoztatta, hogy véget vet kinjának. A család csillapította, vigasztalta az elkeseredett urilányt, aki látszólag meg is nyugodott a letett borzalmas tervéről. Közben Weisz Janka menyasszony lelt Borbás György városi aljegyző megkérte a kezét. Az esküvőt is kitűzték már, holnap csütörtökön kellett volna annak megtörténnie.

Már napok óta nagy előkészületeket tett a Weisz-család a közeli lakodalmi ünnepekre.

Ma reggel Weiszné kocsiára ült, hogy még a hiányzó szükségleteket mind bevásárolja ma. Az egész házában Weisz Janka egyedül maradt a kelengyéjét rendezgette. Majd nemsokkal anyja távozása után felment a padlásra, s az ottlevő vastag szegre cukorspárgát kötött, hurkot csinált azon s felakasztotta magát.

Késő délelőtt jött haza bevásárlásaiból Weiszné, s leányát kereste. Janka azonban sehol sem volt található. Az anya nagyon megremült eltűnésén, s kétségbeesetten indult a keresésére. Amikor a leányt nem találta a házában, balsejtelemtől gyötörve Weiszné a padlásra ment, ahol ülő helyzetben, holtan találta Leányának halála annyira megrendítette a sok csapástól sujtott anyát, hogy lerohant a padlásról, s az udvaron levő kutba ugrott. A házbeliek már csak a holttestét huzzák ki a kutból.

Napirenden a véderőjavaslat.

(A véderőbizottság tárgyalása. — Khuen beszélt.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, jun. 7.

A képviselőház véderő bizottsága ma délután Khuen gróf miniszterelnök Hazai honvédelmi és Székely igazságügyi miniszter részvételével Tullian Béla elnökele alatt tartott értekezletén kezdte meg a véderőreformról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A honvédelmi minisztérium részéről megjelent az értekezleten Karácsony államtitkár és az egyes reszortok vezetői.

Napirend előtt Bakonyi Samu indítványozza, hogy a tárgyalás rendjét illetőleg a véderőjavaslatokat utasítsák előbb az igazságügyi bizottság elé tárgyalás végett, s benne levő igazságügyi tárgyak megvitatása céljából. Az indítványt rövid vita után mellőzték.

Solymossy Ödön előadó általánosságban ismertette a javaslatot, kiemelve, hogy a javaslat rendkívüli fontossága akkor tűnik ki, ha összehasonlítjuk a mai állapotot azzal, amely a törvényre emelkedése után fog bekövetkezni. A javaslat részletes ismertetése közben utal arra, milyen örvendetes ujtás a szolgálati kötelezettség két évre való leszállítása. Foglalkozik ezután a többi ismert ujtás jelentőségével, végül kijelenti, hogy tárgyilagos bírálat mellett nyugodtan állíthatja, hogy nem hiába előzték meg mélyreható tárgyalások a javaslat benyújtását, mert az alapos megfontalással történt és általában megvédi az alsó néposztály érdekeit. A kormány is a maga részéről elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

Tóth János igazat ad előadónak a javaslat fontosságára nézve, de sajnos a mi védszervezetünk nem nyugszik nemzeti alapon és így nagyon meggondolandó ezen védszervezetnek a javaslatban kifejezett módon való fejlesztése és erősítése. Hosszasabban vázolja a katonai javaslatok történelmi multját és kijelenti, hogy a szóbanforgó javaslatnál a kormányt csak a katonai szempontok vezetik, de nem számol az anyagi és egyéb érdekekkel. Nézete szerint a mai képviselőház nem illetékes — a tiszta parlamentarizmus szempontjából — a katonai kérdések megoldására, mert erre neki a nemzet nem adott megbízást. A javaslatot nem fogadja el.

Pejacsevich Tivadar gróf kijelenti, hogy a horvátok nevében örömmel fogadja el a javaslatot.

Bakonyi Samu a Justh-párt nevében legkiméletlenebb harcot hirdeti a javaslat ellen. Kijelenti, hogy a jelenlegi képviselőház nincs hivatalra, hogy a javaslatot tárgyalja. A kormány és a király kötelező ígéretet tettek a választójogra nézve és ameddig az nincs megvalósítva, addig a véderőjavaslat komoly tárgyalásáról szó sem lehet.

Khuen gróf miniszterelnök reflektált ezután az előtte elhangzott beszédekre. Mindenek-

előtt foglalkozott Tóth János és Bakonyi Samu azon kijelentésével, hogy a jelen képviselőház nem illetékes a véderőjavaslatok tárgyalására, mert erre nézve a választó közönségtől nem nyert felhatalmazást. Erre nézve azt válaszolja, hogy nemcsak a választások után a trón beszédében, hanem a választások előtt kifejezésre juttatott kormány programban is történt utalás arra, hogy a véderőreform megalkotása elodázhatatlan és hogy minő alapon van tervbevéve. A kormány nem zárkózott el annak feltüntetésétől, hogy a reform komoly anyagi áldozatokkal fog járni. A kormány a választókkal szemben teljes nyíltsággal járt el és éppen ellenzéki oldalról vetették szemére, hogy vállalkozott a katonai követeléseknek a többi kiválasztott kielégítése nélküli teljesítésére is. Ebből épen az bizonyítható, hogy a kormány teljes nyíltsággal állott a választó közönség elé, midőn ezt a reformot minden feltételtől menten okvetlen megvalósítandó állami szükségletnek tüntette fel. A jelenlegi kormány és a többség azon az alapon állanak, amelyen a 67-es kiegyezés megalkotói Deák Ferenc és Andrássy Gyula állottak. Es úgy a kormány, mint a többség büszkén vallja ezt az álláspontot, amelytől a jövő fejlődést és az állami szükségletek megvalósítását jogosan lehet várni. Visszautasítja Bakonyi Samu azon feltevését, hogy idegen, illetve illegitim osztrák befolyás irányította a kormányt a javaslat megalkotásánál. A kormányt más szempont nem vezérelte, mint egyedül és kizárólag az ország érdeke. A kormány szándéka az volt, hogy az osztrák kormánnyal egyidőben nyújtsa be a javaslatot. Bár a terv nem sikerült, az osztrák kormány kötelezettségei vállalt a javaslat törvényre emelkedését illetőleg. A kormányt egyedül az vezette el járásában, hogy az osztrák parlamenti viszonyok váratlan megváltozásától függetlenül mielőbb hozzáláthasson ezen elsőrendű állami szükséglet megvalósításához.

A miniszterelnök beszéde után a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

VÁROS ÉS MEGYE.

A Ferenc-téri kocsi megállóhely. A városi közigazgatási bizottság mai ülésén Urban Iván főispán ismételt szavát tette, hogy a Ferenc-téren a faluról bejövők megállanak kocsijaikkal anélkül, hogy ott elárusítanának, kifogják a lovakat és órák hosszat ott állnak a kocsik. A teret elpiszkítják, inficiálják és különösen most a melegebb idő közeledtével az egész környék egészségét veszélyeztetik. Hasonlóan felhívta Tisch Mór dr. főorvos figyelmét arra is, hogy építkezésekhez anyagot szállító kocsik a járdákat foglalják el, ott a kocsis abrakoltat és a lovak beszennyezik a környéket. Arra kérte a főispán a főorvost, hogy a rendőrséggel karöltve szüntessék meg ezeket és ha mulasztást látna a rendőrség részéről tegyen jelentést a polgármesternek. A főorvos kijelentette, hogy intézkedni fog.

MULATSÁGOK.

(=) A soborsini önkéntes tűzoltó egyesület június 11-én (vasárnap) saját pénztára javára, az uradalmi cukorhegyen juniálist rendez.

(=) Majális a Városligetben. Az összes aradi elemi iskolák az idén a majálist e hó 11-én, vasárnap délután tartják meg a Városligetben. Indulás vasárnap délután két órakor a Szabadság-térről. A tér keleti oldalán a fiúk, a nyugoti oldalán a lányok gyülekeznek, déli oldalán a vegyes iskolák. A ligetben először a tanácsra vonulnak a tanulók, hol az intézeti énekvezetők kiválasztják az énekkart és felvezetik az összénekekhez. A többi gyerekek az énekkar körül helyezkednek el. Ének után minden intézet külön foglalkoztatja tanulóit 5 óráig a tanács közelében, játékkal, énekekkel és versenyekkel 5 órakor a pódiumon kezdődnek az előadások: ének-, torna-, tánc- és búvész-számok. Ezek kezdetét kúrtszó jelzi. A hazavonulás 7 és fél órakor történik.

HIREK.

— **Az időjárás.** (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Változó, szeles idő jelentékeny hőszűréssel, helyenkint esővel, esetleg zivattal. A hőmérséklet déli tizenkét órakor 24.4 C. fok volt.

A központi meteorológiai intézet jelentése szerint csapadék volt: 5-10 mm.: Vajdahunyad, Nagybecskerek, Homokkő, Bálványos, Aranyosmaróth, Komlósd, Szabadka, Lippa, Terego, Körösbánya: 20 mm. Korpona és Szentgotthard.

— **A király.** Bécsből jelentik: A király ma délután átköltözött a Hermes-villába. Két órakor Uruguay köztársaság követét fogadta és három gróffal Lainzba ment. Az utakat jó karba állították, hogy por ne fejlődhessek. A király a villa első emeletén fog lakni; hálószobájában fölállították azt a tábortábori ágyat, amelyhez ő felsége szokva van. A villában kívül Paár gróf, Kerzl dr. és a kabinetirodának és a katonai irodának egy-egy tisztviselője fog lakni. A király, egészségének kiméltése végett, csak kevés embert fog fogadni.

— **Károly Ferenc József Londonban.** Bécsből jelentik: Károly Ferenc József királyi herceg június 17-én utazik Londonba, hogy ő felsége képviselőjében résztvegyen az angol király koronázó ünnepén. Károly Ferenc királyi herceg 23-án utazik vissza. A herceg kíséretéhez az angol király nevét viselő 12. tábori tarczakereszt tiszti küldöttsége is csatlakozni fog. E küldöttség tagjai lesznek Kratky ezredes, parancsnok, Smoczer hadnagy és Weiss főhadnagy.

— **Barkóczy marad?** Budapestről jelentik: Benedek János Justh-párti képviselő ma a szombati ülésre interpellációt jegyzett be, amelyben Barkóczy Sándor báró miniszteri tanácsos elmozdítását követeli a kultuszminisztertől. — Egyébként ma híre terjedt, hogy Zichy nem helyezi el Barkóczyt a középiskolai ügyosztály éléről.

A **Katolikus Tudósító** jelenti: Nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy Barkóczy Sándor bárónak a kultuszminisztérium ötödik osztálya éléről való elmozdítása egyik tárgya lesz a legközelebbi minisztertanácsnak. *Barkóczy elmozdításáról egyáltalán nincs szó* s az ügy már azért se kerülhet minisztertanács elé, mert az a kultuszminiszter legsajátabb reszortjába tartozik.

— **Nyugalmazott főreáliskolai tanárok.** Scholz Róbert és Szukovszky Lajos aradi főreáliskolai tanárok majdnem négy évtizede szolgálják a közoktatás ügyét. Legutóbb nyugalmaztatásukat kérték a vallás- és közoktatásügyi minisztertől. Zichy János gróf ma értesítette őket, hogy kérelmüknek helyt ad és nyugalomba helyezi őket. Mindakét tanügyi férfi jelentős szerepet vitt a főreáliskolában és nyugalomba vonulásuk veszteséget jelent a pedagógiának.

— **A katolikus háziasszonyok cselédotthona.** A rendőrségnél ma jelentette be Lócs Rezsóné, a katolikus háziasszonyok egyesülete aradi fiókjának alelnöksége, hogy az egyesület június hó 15-én, *Károlyi Gyula*-utcai házában megnyitja cselédotthonát. A központi egyesület a budapesti állami gyermekmenhelyről tizenkét leánygyermeket helyez el az otthonban, akik egy esztendő oktatásban részesülnek. Bejelentette az alelnök az is, hogy otthon az egyesületi tagok részére díjtalanul közvetít cselédek.

— **Árvaházi ülés.** A városi árvaház igazgatóválasztmányja csütörtök d. u. 5 órakor a város-háza tanácstermében ülést tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja Varjassy Lajos igazg. vál. elnök.

— **A gyermeknapok eredménye.** Ma fejezte be a gyermeknapokat rendező bizottság a két napi gyűjtés eredményének összeszámolását. A gyűjtés szép összeget jelent a nemes célnak. A kielégítő anyagi eredmény a buzgólkodó hölgyeken kívül dr. *Mülek Lajosné* nagy fáradozásának és mindenre kiterjedő gondosságának köszönhető. Ha a már konstataált szépséghibák elmaradtak volna, akkor az erkölcsi eredmény is harmonikusan olvadhatna össze az anyagiakkal. A gyermeknap gyűjtések részletes kimutatását alább közöljük:

Hassinger-utcai leányiskola	1654 kor.
A vasuti gyűjtés (Hegedüs L. né)	13130 „
Sporttelep gyűjtése	7889 „
Heltai Jenő gyűjtése	1744 „
Éles Béla dr. utján	781 „
Uránia gyűjtése	1213 „
Róka Józsefné urnája	100130 „
Kara Gyözőné urnája	86810 „
Dr. Tisch Mórné urnája 94565 korona és pezsgőből ugyanoda	120— korona
	1055.55 „
Dr. Mülek Lajosné urnája 121734 korona és pezsgőből ugyanoda	10.— korona
	122734 „
Összesen: 441630 kor.	

Ez az eredmény még nem végleges, mert többen még nem számoltak el gyűjtésük eredményéről. Pótlólag még közöljük a vasuti sátrornál Hegedüs Lászlóné és Gyulányi Rezsóné vezetésével gyűjtő urhölgyek névsorát: Farkas Mária, Günther Poldi, Herrling Irén, Kovács Nusi és Margetsch Hanka.

— **Chorin Ferenc köszönete.** Arad város törvényhatósága küldöttségileg üdvözlöi a város egykori képviselőjét Chorin Ferencet, politikai pályája negyvenedik évfordulójánál. A kiváló jubiláns ma a következő levelet intézte *Varjassy Lajos* polgármesterhez:

Igen tisztelt polgármester ur! Politikai pályámon alig ért nagyobb kitüntetés, mint Arad város törvényhatóságának azon elhatározása, hogy megemlékezik képviselővé történt megválasztásom 40-ik évfordulójáról. Negyven év nagy idő s azok közül, kik 1871-ben irányították Arad közeletét, alig néhányan vannak életben. Mily hosszú idő negyven év, érdekesen illusztrálja azon körülmény, hogy annak a kiváló férfiúnak, ki akkor a Deákpartot vezette Aradon, a fia ül ma a polgármesteri széken s unokája teszi meg azt az indítványt, mely reám annyira megtisztelő. Fogadja tisztelt polgármester ur, irántam tanusított rokonszenvéit hálás köszönetemet.

— **A kolera.** Velencéből jelentik: Az egészségügyi hatóság minden intézkedést megtett a betegség terjedésének megakadályozására és a járvány csakhamar meg is szűnt. Május 22-étől maig harminc megbetegedést állapítottak meg, amelyek közül csak öt végződött halálosan. Öt nap óta egyetlen megbetegedést sem állapítottak meg. Kolerajárványról egyáltalában szó sem lehet.

Szombathelyről jelentik: A vármegye alispánja tekintettel arra, hogy a megye határszéli községei állandó összeköttetésben vannak a kolerával fertőzött Gróccal rendeletet intézett a közigazgatási hatóságokhoz, hogy ezentűl a Fábriing határállomáson hivatalos jegyzéket fognak vezetni a Grác felől érkező utasokról és táviratilag értesítik azokat a községeket, amelyekbe ilyen utas érkezni fog. A községekbe érkező utasokat a községek kötelesek öt napi zár alá helyezni.

— **Új póstai ügynökség.** A hunyadmegyei Petrilla községhez tartozó Deákban telepen e hó 16-án postai ügynökség lép életbe.

— **Kormánybuktató pezsgőforradalom.** Párisból jelentik, hogy az ismét megújuló pezsgőforradalom úgy látszik a kormány bukását fogja eredményezni. Most léptették életbe ugyanis a pezsgőgyártás kerületeiről szóló rendeletet, amely a bortermelő vidékek lakóit anyagilag súlyosan érinti. A rendelet miatt a kamarában ma meginterpellálták az igazságügyminisztert, akinek az interpellációra adott válaszát csak jelenlétkelene kisebbséggel fogadta el a kamara. Emiatt a kormány valószínűleg beadja lemondását. *Bar-Sar-Aube*-ből jelentik: A városban tegeop este nagy izgatottság uralkodott. A szőlősgazdák számos környékbéli faluból összezsúfultak és a város ellen vonultak, amelynek egész helyőrsége készenlétben volt. A tüntetők föl voltak fegyverkezve, s a kiküldött katonai őrsjáratra lövöldöztek. A hatóság elrendelte a város összes üzleteinek bezárását. Éjjelkor a szőlősgazdák, miután az összes utcákat katonaság szállta meg, szétoszlottak. A nyugalom ismét helyreállt.

— **Tanárok az ultramontánizmus ellen.** Marosvásárhelyről jelentik, hogy az ottani református tanári kör mai gyűlésén, melyen közel kétszázan vettek részt, *Dóczy Imre* elnök elkeseredett hangon emlékezett meg az ultramontánizmus feltámadásáról. A tagok helyeselték az elnök kifakadásait. *Dóczy* még kifejtette azt is, hogy a mai társadalom még nem elég intelligens s nem tudja eléggé méltányolni a tanári hivatást.

— **Kéjgyilkosság.** Teschen-ből táviratozzák: Brzesowichban a Dudsik-házaspár estefelé elküldte a koresmába kilencéves leányát sörért. Mikor a kisleány sokáig elmaradt, a szülők rémulten mentek keresésére. A falu végén egy bozótnál holtan találták meg. Nyakán kötél volt szorosra húzva, alsó teste föl volt hasítva. A csendőrség talpon van és nyomozza a tettest. Ez már egy hónapon belül a harmadik kéjgyilkosság ezen a környéken és erős a gyanu, hogy mind a három esetben ugyanaz volt a tettes.

— **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték ma délután örök nyugalomra özv. *Nattland Bernátnét*, *Nattland Bernát* vezérigazgató édesanyját. Nagyszámú gyászoló közönség vett részt a temetési szertartáson, amely Erzsébet-körút 13. számú gyászházban folyt le, s amelynek végeztével a felső temetőbe kísérték az elhunyt matronát.

— **A Czukor László-jutalom kiosztása.** *Varjassy Lajos* polgármester ma délelőtt osztotta ki a Czukor László alapítvány kamatait és ugyancsak a Czukor alapítvány száz-száz koronás nyers anyag segélyét. A polgármester Czukor javaslatára ács pályázó hiányában három asztalost részesített segélyben. Meleg szavakban méltatta a kezdő iparosok törekvéseit támogató alapító nemes internációt majd pedig átnyújtotta *Schiller András* asztalosnak az alapítványi kamatokból beszerzett szerszámokat és *Szöke János* továbbá *Csermák János* asztalos mestereknek száz-száz korona faúrura szóló utalványokat.

— **Letartóztatott szökött katonák.** A temesvári katonai kórházból, mint már jelentettük, megszökött két beteg fegyenc: *Grób Mátás* tüzér és *Klonka István* a 33. gy.-e. közlegénye, akik *Valentin Gusztáv*, a 61. gy.-e. őrszemével együtt tüntek el. Másnap éjjel *Löwenthal Rezső* belvárosi női divatkereskedésébe betörttek. A rendőrség kiderítette, hogy a betörést a katonaszökevények követték el. A két fegyenc immár kézrekerült. *Grób* és *Klonka* egy éjjeli mulatóban dorbézoltak, amikor a detektívek elfogták őket. *Klonka* aki a polgári életben zenész, épen a zongoránál ült és szomorú dalokat játszott. *Valentin Gusztávot*, aki az elmúlt éjjel szüleinél tartózkodott, a rendőrség most arányesen nyomozza.

— A város autóbilt vásárol. Minden nagyobb város példáját követi végre Arad városa is és a drága lótarítás megszüntetését megkezdi. A város két pár ugynevezett „paradás” lovat tart, hogy szemlékhez ezekkel szállítsa el az építészeti bizottság tagjait. Ez évi hatezer koronába kerül, ami horribilis kiadás, tekintve, hogy egy gépkocsival féláron elvégezhető ez a teendő és azonkívül még a rendőrség is használhatja az autóbilt. Lócs Rezső gazdasági tanácsnok a legközelebbi tanács ülésen javaslatba hozza egy autóbilt beszerzését. A gépkocsi vásárlás a város közönségét nem terheli meg, mert az építészeti bizottság a múlt esztendőben huszezer koronát vett be szemledíjakból. A kocsi vezetőt nem kell szerződtetni, mert az autóbilt vállalatnál mindig van egy tartalékos soffőr, a ki a bizottság gépét is vezetheti.

— Adományok a Katolikus Kör házalap javára. Az aradi Autonom Katolikus Kör új othona részére eddig igen tekintélyes összeg gyűlt össze adakozásokból. Ujabban Zselénski Róbert gróf, a kör diszelnöke ezer koronát s Csernoch János dr. kalocsai érsek ötszáz koronát adományozott e célból a kör részére.

— Az autóbilmnibusz huszonöt halottja. A portugáliai Mando Corbiból jelentik: A város közelében óriási autóbiltkatasztrófa történt. Egy autóbilt omnibusz, amelyen hatvan utas volt összeütközött egy magánautóbiltal, amely az ellenkező irányból óriási sebességgel közeledett. Az összeütközés következtében az autóbilmnibusz egy árokba fordult, aminek következtében a soffőr és huszonöt utas szörnyethalt, tizenöt utas pedig halálosan megsebesült.

— Román beszéd — magyar beszéd. Román lapból vesszük a következő hirt: Krisztea Miron karánsebesi román püspök néhány nappal ezelőtt vonaton keresztülutazott Nikoline kraszósörénymegyei községen. A nikolinci románok, akik tudomást szereztek a püspök utazásáról, nagy tömegben gyülekeztek a pályaudvaron, hogy a püspököt üdvözlőjék. A mikor a vonat megérkezett s Krisztea a kócsi perrónján megjelent, a román énekkar néhány dalt énekelt, majd a község román lelkésze üdvözölte a püspököt, aki néhány meleg szóval válaszolt. Erre a község jegyzője is előlépett s a község nevében szintén üdvözölni akarta az egyháziót, természetesen magyar nyelven. Alig kezdte meg azonban beszédét, néhány román legény dühösen félbeszakította és rákiáltott:

— Beszéljen románul! Hiszen ön is csak egy beszél románul, mint mi! Nekünk csak román beszéd kell!

A többi román paraszt átvette a jelszót s csakhamar olyan éktelen lármát tört ki, hogy a jegyző, a kit becsmérő és fenyegető szavakkal is illettek, ijedten hagyta abba beszédét. Krisztea püspök is csak nagynehezen tudott szóhoz jutni s végre is megmagyarázta a zajongóknak, hogy a jegyző, mint az állam képviselője, nem beszélhet más nyelven, mint magyarul, mire az emberek elcsöndesedtek s a jegyző néhány rövid szóval befejezte mondanivalóját. A jegyző tizenkét paraszt ellen becsületsértés miatt panaszt tett a bíróságnál.

— A saját termésű bor kismértékben való eladása adómentes. Szőlősgazdáinkra nézve igen fontos határozatot hozott most a közigazgatási bíróság. Nagyon sokszor megtörténik, hogy bortermelők, akik bortermésüket nagyban (56 literen felül mennyiségben) eladni nem tudják, vagy kis mértékben való értékesítés különféle okokból előnyösebbnek tartják, saját termésű boraiknak kis mértékben (zárt palackokban) való eladására kérik engedélyt a kir. pénzügyigazgatóságoktól. Ezeknek az engedélyeknek az elnyerése nem ütözött eddig semmiféle akadályba. Megadták az

engedélyt mindenkinek, aki kérte. A korlátlan italmérők italmérési illetékén és kereseti adóján felül igen csinos összeget kapott a kincstár a saját termésű boraiknak kis mértékben való eladásával foglalkozó szőlősgazdák italmérési illetéke és kereseti adója címén is. Az utóbbi bevételtől ezután elesik a kincstár. A közigazgatási bíróság ugyancsak kimondotta, hogy a szőlőbirtokos, ha szőlője termését eladja, csak a földadóval már megrovott jövedelmét váltja pénzre és az eként pénzzé tett, már megadóztatott jövedelme után külön kereseti adót fizetni nem tartozik, különben ugyanazon adóalanyánál ugyanazon jövedelemnek kétszeres megadóztatása allana be.

— Halálozás. Fiuméből jelentik: Cserghő Zoltán miniszteri tanácsos a fiemei-kormányzás politikai előadója a közigazgatási osztály vezetője ma délután Cirkvenicában 37 éves korában elhunyt.

Párisból jelentik: Rouvier ismert politikus, aki 1902-től 1906-ig miniszterelnök, majd azután hosszú ideig pénzügyminiszter volt a páris melletti birtokán meghalt hetven éves korában.

— Agyonvert csendőr. Nagyváradról jelentik: A zsákai fiatalság hétfőn mulatságra gyűlt egybe az iparos körben, ahol megjelent Uj András 26 éves csendőr is. A fiatal csendőr egy barátjával ment a bálba, ahol vígan és jókedvűen táncolni kezdtek. A bálban volt négy legény is. Ezek nem jó szemmel nézték a csendőr mulatozását Uj András azonban nem sokat törődött a legények ellenségeskedésével, hanem vígan táncolt tovább. Később a legények egyike odament Uj Andrásához és kihívó hangon sértegette. A csendőr látta, hogy a helyzet veszélyes, tehát elment a mulatságról. Uj András egyik barátjával távozott. Utjukban betértek a korcsmába. Itt a két ember időgálni kezdett. Hajnalban 4 óra tájt befordultak a korcsmába a duhaj legények. A suhancok egyike, Veres Imre, a csendőrt felelősségre vonta, mert egy bűnügyben nyomozott ellene. A csendőr nyugodtan válaszolt Veresnek:

— Ugyan, hagyjon békém. Nekem parancsom volt és engedelmeskednem kellett.

Uj András kérte a legényeket, ne csináljanak önmaguknak kellemetlenséget és ne zavarják szórakozásában. Az alkoholtól megmárosodott fuk a csendőr kérését nem hallgatták meg, hanem az egyik vad elszántsággal rávetette magát. Ekkor a csendőr futni akart. Ki is futott az ivóból, de a konyha ajtajában utolérték és ott agyonverték. A szerencsétlen csendőr öt hatalmas ütést kapott a fejére s holtan maradt a konyha küszöbén. A gyilkosokat: Veres Imrét, Fejes Imrét, Szűcs Józsefet és Berenyi Sándort elfogták és bekisérték a nagyvárad kir. ügyészség fogházába.

— On heut acheter tous les jours et toutes les semaines des journaux français chez Ingusz libraire à Arad.

— Dr. Tamásdán István fogorvos külföldi tanulmányutjáról megérkezve, megkezdi működését. 2518

Discretió mellett azonnal és olcsón készült mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray-utca, gr. Hunyady-palota. 688

— Figyelem! Raktárom tulhalmozottsága miatt mélyen leszállított áron árusítom remek szép ékszerem, ezüst áruim és zsebóráimat, miről mindenki meggyőződést szerezhet. Chinaezüst áruim beszerzési áron árusítom. Elsőrendű szemüvegek, orrcsipek, lorgnettek óriási raktára. Tisztelettel Weinberger. Ferenc ékszerész, Andrássy-tér 20. 2501

— Ridikül, kizitáska ujdonságok, bőröndök, sportcikkok, tenniszverők, labdák és hálók, futball, fúlesabda, sétabotok, illatszerek, kölni vizek, hajvizek, fogporok, mosdószappanok, kefe, fésű és pipere áruk legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrássy-tér 15. 228

— Szabó-féle pármint ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármint ibolyaszappan 70 fillér, 8 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hanzu Nesztor

droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon, 1081

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izse kölcsönző-intézete, Aradon. Ugyane e esznél megjelent egy „Bélyeg-tartó vadomocum”, mely ügyvédeknek nélkülözhetlen. Ára K. 1.20. 2322

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 1450

TARKASÁGOK.

(A tulbuzgó-jelölt.) A mai esküdtszéki tárgyalás megkezdése előtt az egyik aradi ügyvéd-jelölt kipirult arccal lázasan zihálva rohant Bittó elnökhöz.

— Nagyszerűs uram — rebegte — a principálisom X. dr., aki esküdtnek van kisorsolva, nem jöhet. Súlyos betegesen fekszik a lakásán. Ha megengedi rögtön hozom az orvosi bizonyítványt.

Ezzel elrohant. Pár perc múlva sürgönyhordó jelent meg és a következő táviratot kézbesítette az elnöknek.

— Szarvason vonatcsatlakozást lekéstem, esküdtszéki tárgyaláson nem lehetek jelen X. dr. ügyvéd.

A bíróság tagjai egymásra néztek és mosolyogtak. Mily nagy volt azonban meglepetésük, mikor egy negyedóra múlva a jelölt újból berobogott és már messziről diadalmasan lobogtatta az orvosi bizonyítványt, amely bizonyította, hogy X. dr. ügyvéd súlyos betegesen fekszik a lakásán.

(A festő ajándéka.) Egy ultramodern festő tárlatán történt a tárlatzárás napján. Mondani sem kell, hogy a kiállított hatvan kép közül hatvanegy lógott a tereben. A közönség még nem igen szokta meg a narancsszínű lovakat és a karminpiros gyepet. A mi festőnk pedig csak ebben a két színben festett.

A művész karongva sétált a tereben egyik barátjával. Azután gondolkodott, hogy lehetne egyik képtől megszabadulni az elszállítás könnyebbé okából. Végre egy ötlete támadt. Megállott egy festmény előtt és felkiáltott:

— Ezt a képet játékony célra akarom adni. Hátha szerencsét hoz. Mondd, melyik intézetnek ajándékozom?

A barát gúnyosan mosolygott:

— Ajándékozod a vakok intézetének.

(Patikában.) Beállit Soós Márton gazda egy patikába. Megáll az üvegekkel megrakott szekrény előtt és zavartan forgatja viselőt, de zsiros kalapját.

— Mit parancsol bátyáink — fogadják.

— Nem parancsolok én, csak kéne valami nekem.

— Aztán mi kéne?

— Ne faggassanak az urak, úgy sincs az itt, ami nekem kell.

— Dehogy sincs, itt minden van.

— Hát nekem egy astornyélre vána szükségem.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — — — 257

Szerkesztőség (csak éjjel használható eset-

lőkészen) — — — — — 151

Kiadóhivatal és tárlattal osztály — — — 151

Nyomda — — — — — 151

SALAMANDER

cipők elárúsítása.

Telefon 312 szám.

Kérem a kirakatot megtekinteni!

1216

A né. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyárimányu cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki keves pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. viselhet. Luxus kivitel 20 . 50 .

WEINBERGER JÁNOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Jegyzék gyűlése:** Az aradvármegyei községi- és körjegyzők egylete és nyugdíjintézete Aradon a vármegyei háza kistermében június 16-án d. e. 9 órákor választmányi a ugyanott d. e. 10 órákor tavaszi rendezés közgyűlést tart.

Elutazás előtt óvja meg ruháit

Moly-kár ellen

az éveken át kipróbált és egyetlen biztos hatás

„RADICAL”

molyirtó porral, kapható —30, —50 és 1 keromás dobozokban kizárólag

Házu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer-János-u. 2.

Évente sok pénz-takarítást meg, ha Drogeria szükségleteit állandóan 1000-1500 forintnyi összegű rendeléssel látja el. — Gyógyárak, kötszerek, háztartási cikkek, illatszerek, valódi és saját gyártású kölni-vizek, fűzők, szappanok, arcpórák, arcmaszkok, szájvizek, fogpórák. — N. győzelmi díjak, bajtűz és

Budapesti aru- és értéktőzsde.

Készlet-tudósítás.

Budapest, június 7.

Amerika olcsóbb. Kínálat, vételkedv. kielégítő : 0 ezer mm. 11—15 fillérrel drágább.

Arak 80 kilogrammra számítva:

	Dell árulat	3 órai árulat
Buza 1911. októberre	11.76—11.37	11.41—11.42
Buza 1911. áprilisi	11.79	11.80
Róza 1911. októberre	9.28	9.29
Tengeri 1911. májusra	8.84	8.84
Zab 1911. októberre	8.00—8.00	8.1—8.8

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Június 7.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	111.30
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	91.30
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	80.15
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	91.75
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	218.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	151.—
Osztrák járadék papírban	92.25
Osztrák járadék ezüstbe	96.25
Osztrák járadék aranyban	116.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	92.—
1880. évi osztrák államsorsjegy	162.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.42
Magyar hitelbank-részvény	828.10
Osztrák hitelintézeti részvény	648.75
Osztr.-magy. államvas-uti részvény	763.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.—
Német birodalmi márka	117.37 ¹ / ₂
London vista	289.97
Páris vista	94.87 ¹ / ₂
20 márkás arany	23.47

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményraktárnak hivatalos árjegyzéke

Távirat-tudósítás.

(Arak 80 kilogrammra számítva koronás értékekben.)

1911. Jun 7

Buza (szekvényműködés):

75 kilogrammos	11.00—11.10
76	11.10—11.2
77	11.30—11.35
78	11.35—11.40

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10.90—11.00
Róza	8.00—8.05
Arpa	7.90—8.0
Zab	8.50—8.6
Tengeri	6.10—6.20

Budapest-Köbányai sertéskereskedelem

— Jun. 7. —

Sertéselészék: Jun. hó 2. napján volt kész let 20001 darab, Jun. 5. napján 20000 darab, Jun. 5. napján elszállított 145 darab, Junius 6 napjára maradt készletben: 26505 darab. A készlet sertés üzemeltetői lánnya

Felolós szerkesztő

BOLGÁR LAJOS

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-terti új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpada.

Ma csütörtök 1911. június 8-án:

1. F. kék etetés. Természetutáni felvétel. — 2. A gyermeki ártatlanság hatalma. Amerikai kép, dráma. — 3. Nauke álma. Nevettető. — 4. A Comó tó. Gyönyörű természetutáni felvétel. — 5. Birotteau César. Dráma. — 6. Egy amerikai gróf. Komikus. — 7. Olaszország kertjei. Természetutáni felvétel. — 8. Rafael és Fornasina. Dráma a XVI. Századból. — 9. Pali ajándéka. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Utolsó előadás este 11 óráig.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. 1-2⁰ hely 80 fillér, H-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill.,

IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Műsort ingyen kapni a jegyszédőknél.

Saját zenekar.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Bárd Simony-utca 1. szám, Szabadság-ter mellett.)

Ma, csütörtök 9/1. június 9.

1. A mellvért. Humoros. — 2. A levegő látványosság. — 3. A bohóc leánya. Szenzációs dráma. — 4. Utazás Dal-máclában. Látványosság. — 5. A makkabeusok. Bibliai dráma. — 6. A meglevenedett szék. Bohózat. 7. Jael és Sisera. Bibliai dráma. — 8. A kutyaszoba. Bohózat. — 9. Pathé Zsurnál. Aktualitások mozgófényképekben.

Előadások d. e. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Ruhatar. — Buffer.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrásda.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem,

Parean János

igazgató-tanító temetésén résztvettek s iparkodtak nagy fájdalommat enyhíteni, ez-után mondok szívvel jövő hálás köszönetet.

2530

Özv. Parean Jánosné.

NEUMANN M.

uri szabó, cs. és kir. udv. és kam. s állító.

776

Férfi-, fiu- és leányka ruhatelepe ARAD.

Külön osztály mérték szerinti megrendelésekre.

„Molyhalál!”

1191

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor. 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

„RADICAL”

molypusztító poralakban,

ellismert kitűnő hatású erős növénykeverék
—20, —50 és 1 koronás dobozokban,
továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, szuott
bors, lavendula virág patchouli levél, bagaris-
papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor
—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

Beeresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr.
Friedländer-féle francia takarékos padlópaszta 1 kis
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy.
üveg Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz
2 kor., liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20
fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin,
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszír stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, fésűk, hajtűk, hajkefék, szivacsok szí-
vacs-hálók, mosdó-keztűk és mosdó-rubák

legjobb és legol-
csóbb bevásárlási forrása

Hanzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

Alkalmi vételek és eladások ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.
1856

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy más tárgyra átcserelelnek
TELEFON 438. TELEFON 438

Élő halak!

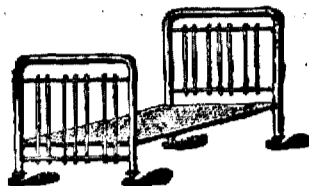
Tisztelettel értesítem a t. c.
közönséget, hogy **pénteken**
**reggel ide a piacra szál-
litok** 2487

harcsa, potyka, süllő,
fogas és kárász halakat
és ezeket **olcsó árban** fogom
elárusítani.

Scheer Lajos.

Két 3 éves és egy 2 éves muraközi csődör eladó

Dr. Éles Géza gazdaságában
Bokszege. 2475

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelővel,
értesíteni, hogy réz- és vasbutor gyáramat
főlegesen megnagyobbítottam rendeztem
be Aradon, József főherceg-ut II. sz. és
Karolina-utcai sarokházba helyeztem át.
ahol 2477

réz- és vasbutorokat

Raktáron tartok rézgyákokat, mosdóasztalokat és
éjjeli szekrényeket márvány lappal, tollított, ra-
hálókat és karnisokat és mindenféle rozárkat,
vasbutorokat, sodrony egybetéteket és kocsilánc-
ket, gyermekágyat és egybetéteket, betegelő
kocsikat, kertü berendezéseket, tömzentes pénzszek-
retyeket, vasrolókat, faredőnyöket és foltlaktat
árműködő hengereket, rugókat és ruganyos árukat
és különlegességeket. Elváltok ezen szakmába
vágó lakatos, kárpitos és fényező munkákat, beron-
dozok szállodákat, vendéglókat, kávéházakat, kárhá-
zakat és inlézeteket, ebédlő, háló és nappali szobá-
kat, ugyeintén bolti kirtókat, réz varna, nagy
raktár szegletes és gömbölyű réz oszlopokból min-
den méretben a legolcsóbb árakon. Vidéki megren-
deléseket is pontosan teljesítek.

Tapasztalataimat külföldi gyárakban szereztem
és így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy
a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kiele-
gíthelem. A n. é. közönség becses pártfogását kérve
maradom illő tisztelettel

Garái Károly,

réz- és vasbutor gyár

Uzrnák felvétetnek minden tárgyban

Alvácza } Arad és Hunyadmegye határán.
Kénes } Vasuti állomás.
Hőgyógyfürdő } Posta, táviró.

Május 15-én megnyit.

A századok óta gyógyításra kitűnő eredménnyel használt fürdő hévíze
ugy belső, (ivásra) mint külső (fürdésre) használatra vannak javasolva.

Belsőleg (ivásra) használva a gyógykút vizét, az jótékonyan hat a belek
működésére minél gva szekrekedésnél és alhasi pangásnál igen eredményesen
használható.

Külsőleg (fürdésre) használva 38° C. hőmérsékletű kénes hévízet, annak
az izmok és ízületek csuzos betegségeinél (osuz, köszvény, benulás, rheuma, stb.)
ugy heveny, mint idült alakjainál van bámulatos gyógyító hatása.

Különféle női bajok gyógyítására kitűnő eredménnyel használható a
22°-32° C. hőfoku víz.

A fürdőépületekben, melyek gyönyörű 90 holdas parkban épültek, negy-
venöt modernül berendezett szoba áll a vendégek rendelkezésére, azonkívül a
fürdő térszomszédságában levő községben is kaphatók szobák. A földényben
egy szoba ára K 40-60 közt vá takozik.

Fürdőorvos Dr. Lendvai Márk, körösbányai já ásorvos.
Állandó kitűnő olgányzene, játszótérek, fővárosi és vidéki hírlapok, gyö-
nyörű kirándulohelyek, kitűnő ozondú levegő, nagy gondozott park.

A fürdő előnyei: Közelség, közvetlen vasuti állomás; kitűnő ételek és ita-
lok, tiszta száraz szobák, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak és csodás gyógyhatás.
Június elsejétől az összes motorvonatok megállanak a fürdőparknál.
Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál. 2290

Berkevits Izidor, fürdőtulajdonos.

Telefon szám 748.

Telefon szám 748.

Vizvezeték és csatornázás berendező műhely,

hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet, szivaty-
tyut, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközlöm
helyben és vidéken. 24 évi tapasztalatom,
ugyszintén 14 évi aradi működésem elég
biztosíték tisztelt rendelőimnek, hogy az elvállalt mun-
kát szakszerűen és pontosan eszközlöm.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Mókos Márton,
szerelő-mester 1445

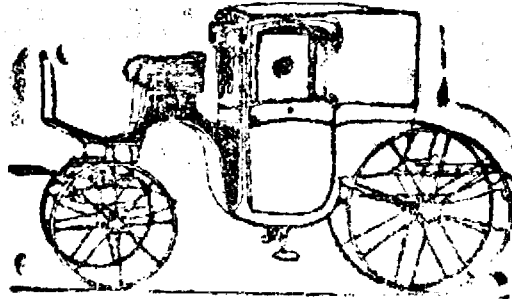
Petőfi-utca 4. szám.

Knitzky Ignátz

Kocsigyártó

Aradon, Varjassy József-utca 16.

(megyei közpörházzal szemben, saját ház.)

Átköltözés miatt ajánlja dusan felszerelt

kész kocsik raktárát

a t. vevőközönség figyelmébe, ahol a legszebb kocsik jutányos árért kaphatók. Elvállalja minden szakma vágó új munkák készítését és javítását a legpontosabb kivitelben. 846

Minden versenyt felülmul

jóság, tartósság és olcsó ár tekintetében

Czernóczy Mihály

Kossuth-utca 3. szám

alatt saját műhelyében készült férfi-, női és gyermek cipők fekete és színes bőrökből készítve, ugyancsak félcipők minden fazonban kapható!! 1476

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezné
Felkeresni vételkény-
szert nélkül

Vogel László

műrás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,
főrt aranyat vagy más
tárgyakra becserelem.

Arad, Weitzer János-u. 9.

Új leányiskola-épület.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári raktára,
1547 valamint valódi

lignum sanctum tekegolyók

és bábu legjutányosabb
árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norimbergi diszmi és játéka-
ru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21.

Gömör-rozsnyói vasas gyógy- fürdő és hidegvizgyógyintézet a Tátrák alján fenyvesek között.

Klimatikus gyógyhely, 400 méternyire a tenger színe felett, a szelek ellen teljesen védett kies fekvésű csucsos völgyben, az 1290 méter magas Ökörhegy alján, Javalva: a női ivarszervek bántalmánál, egyéb női bajoknál s következményeinél; a vér rendellenes összetételén alapuló betegségeknél (vérszegénység, sápkor); súlyos betegségek utáni elgyengülések esetén; görvély és angolkóránál; idegbajoknál; tengeri fürdő után utókuránál stb. stb. Egyenletes és kellemes hőmérséklet. (18—22°) Pormentes, ozonduz fenyves levegő, gondozott sétányok, villamos világítás. Pensio rendszer. Vasut-, posta-, távirat- és telefonállomás helyben. Kitűnő vasuti összeköttetés mindenfelől.

KÖZELI KIRÁNDULÓ HELYEK: 1610

Krasznahorka vára a világhírű Andrássy-mausoleummal. Bettéri kastély, Szulovai vadaskastély, Dobsinai jégbarlang, Aggteleki és Szilicei cseppkőbarlang, világhírű Sztraceni és Szádellői völgy, Murányi vár. Fürdő-orvosok:

Dr. HAJCSI SÁNDOR és Dr. HEINCZ HUGÓ

Bővebbet: A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Használjon Nagysád Földes-léle

Margit-Cremet,

hogy arca tisztá, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc széplítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőrrononnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánózzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, szirtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

1505

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerel és szállít

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalat

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

BIBER.

A t. közönség b. tudomására hozzuk, hogy a világhírű vízhatlan elszigetelő Biber műnek egyed árusítását Ar. d és vidéke területére átvettük.

Bivallalunk teljes garancia mellett bármilyen nedvességű vagy salétromos kiütésű szobafalak szutorein lavások, pincék, vízmedencék tökéletes szárazra tételét. Egyben tudomásra adjuk, hogy vízhatlan elszigetelő Biber raktár on tartunk és klg.-ként elárusítjuk.

Telephon szám 790.

Ugyanott egy 25 méter hosszú 700 méter széles falazott raktár helyiség udvarral azonnal kiadó. Ertekezhetni lehet

Gábor András és társa

kőműves mester építési áruk és válaszfal-
fallapok eladási üzletében 2294

Jóseffőherceg-utca 18. sz.

Nagy mérlegjavító műhely.

HAMMER ZSIGMOND

lakatos-, varrógép-, ke-
rékpár- és mérleg-üzlet

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Készít minden e szakmába
vagy javításokat olcsón és pon-
tosan. Mérlegek hi elcsitítését ol-
csón és pontosan eszközölöm.
Mérleg javításokat és átalaki-
tásokat vidéken is árkülönb-
ség nélkül vállalom. Varrógép
és kerékpárok jutányos áruban
kaphatók. 1057

Telefon 370. Telefon 370.

Uraik figyelmébe

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényszer nélkül nagy bel- és külföldi szövet raktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferencz-utca 40. sz. (Dr. Winte-féle házban) nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zakó öltöny vagy felöltő, finom szövetekből kifogástalan kivitelben, mérték után részletfizetésre is kapható. 1303

Becses pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Apró hirdetések.

Minden szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, feltünőbb szedéssel 8 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelezendők.

Ki venne nőül

20 éves, csinos, teljesen egyedül álló árva leányt 400,000 korona vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: Fides, Berlin 18. 2519

Üzletemberek!

„Arad megyében egy jó forgalmu vegyes-kereskedés és korlátlan ital-méréssel bíró kocsmá helyiségek, lakházzal és melléképületekkel öregségem miatt f. év július hó 1-től át vagy eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2379

Zhökölly Jare-utca

37. szám alatt egy szép magas kétszobás udvari lakás augusztus hó 1-től kiadó. 1986

Jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 6, 8, és 12 koronás havi bérletben megrendelhető az „Aradi jégtelep” jéggyáránál Petőfi-u. 7a. telefon 199 sz. 1828

Két intelligens fiu

tanulónak felvétetik azonnal, vagy az iskolák végeztével. Dürr Gusztáv csemege, fűszer, ásványvíz kereskedésében Aradon. 2225

Használt írógépek

gyárilag javított állapotban bámulatos olcsó árban kiárusítatnak. Lukács Rezső, írógépüzlet Luther Márton-utca 1. szám. 2426

Szőlő

10¹/₂ kat. hold a hegyalján teljes felszereléssel, 4 szobás butorozott lakással, nagy verandával 48.000 kor. eladó. Czim a kiadóhivatalban 2297

Egy gépész és egy motorvezető

kerestetik, nyári cséplésre és javításra azonnali belépésre. Fizetés egyezség szerint. Cím: Kera Karácsony Tamánd, u. p. Borosjenő. 2490

Eladó modern magánház

Kapa-utca 45/b. szép uri lakással, villany, vízvezeték, árnyas udvar, kert termőszőlővel, fiatal gyümölcsfákkal. — Értekezhetni a déli órákban 8-ig ugyanott. 2120

Karácsonyról

viisszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárusítva Ingusz I. és Fia könyv és papírkereskedésében Andrásy-tér 16. Maurer-féle kilométer automobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér. 555

Vizsgalapok

(elsőrendűek) százként 95 fillérjével; vizsgai jutalomkönyvek nagy választékban kaphatók. Ujleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző Intézet. Minden könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Vesszek egész könyvtárat legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyv és papírkereskedése. Aradon. 1451

Kiadó

hónapos és éves lakás Rákóczy-utca 31. szám alatt. Értekezhetni dr. Csiky Ödön ügyvédi irodájában. Ferdinánd-utca 8. 2515

Ház eladó.

A Gyermekek kórház mellett, 4 éve épült, jókarban, szép szőlős és gyümölcsösssel magánlaknak is megfelel. Andrányi K.-u. 1. 2510

Jó házioszt

házban és házon kívül, valamint egy modernül berendezett szoba 2 ur részére kapható. Szíves pártfogásért esedez Kohn Adolfné, Boros Béni-tér 7. 2088

Ügyes fodrásznő

uri házakba ajánlkozik. — Cím: Megyery Anna, Arad, Sarló-u. 12. 2521

Ügyvédi irodába

irnok kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2520

Ügyvédjelöltet

románul tudót, azonnali belépésre keresek. Dr. Szundhauszen Emil M.-Cséke, Biharmegye. 2527

English Lady Londoner

Residing in Arad during the Summer desires to give lessons. 2528

Londoni angol hölgy

nyáron át Aradon marad, angol leckéket elfogad. 2528

Englische Dame

aus London die durch die Sommerferien auch in Arad bleibt, übernimmt englische Lektionen. Kerpel könyvkereskedő. 2528

Egy négy polgárit

végzett egyén nagyobb aradi fa-telepen azonnali alkalmazást talál. Cím a kiadóhivatalban. 2529

CSILLÁROK

Csillárok,

Villamos felszerelések legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az órákban).

Molnár Antal

épület- és butoraszatlos
Arad, Kápolna-u. 3. sz. (sajátház)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, ugymint modern lak- és beltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8951

Molnár Antal,
épület és műbutoraszatlos.
Jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épületvasalásokat, vaskerítéseket, sűrűcsokat, takaréktűzhelyeket és mindennemű javításokat pontosan és jutányos árakon.

Költségvetéseket ugy helyben, mint vidéken díjmentesen.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

1175 Barthl János.

1899

Megnyilt

Husserl Manó jégsekrénygyáranak

mintaraktára

Förrey-utca Gróf Nádasdy-palota.

Háztartási szekrények, nagy hűtők. — Különlegesség szénsav és légnomású sörkimerő szekrényekben.

Uj rendszerű jég és jégsekrény bérlet. 1249

Irodát önállóan vezetni tudó mérlegképes könyvvezető

állandó állást nyerhet a „Körösbökényi Takarékpénztár Részvénytársaság”-nál Körösbökényben.

Előnyben részesülnek, kik az állást mielőbb elfoglalhatják és a román nyelvet értik.

Ajánlkozók szíveskedjék ajánlataikat fizetési igényeik megjelölésével dr. Fekete József ur címére Körösbökénybe küldeni. 2514

6899—1911. ah. szám.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az 1911. évre elkészített házbéradó és házosztályadó kivétési lajstrom f. évi május hó 24-től a város adóhivatalnál 8 napi közzszemlére van kitéve.

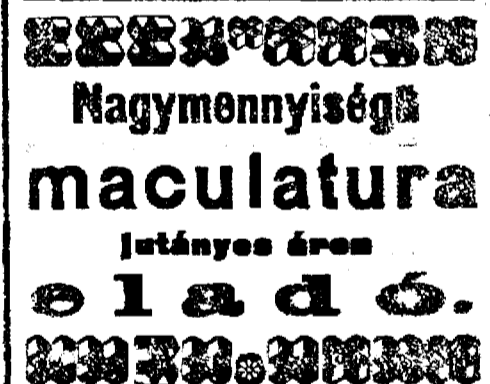
Erről az adókötéseket azonnal értesítjük, hogy netáni felszólalásait és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivétési lajstromban tárgyalt adó-nemmel már a múlt évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivétési lajstromban megállapított adóval a kivétel évében első ízben rovatnak meg, adótartozásukat az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál előterjeszthetik.

Arad, 1911. május hó 22-én.

A városi adóhivatal.

Nyaraló a szőlőben.

Közvetlen a h. m. vasút megállónál a nyári időszakra

kiadó

egy uri nyaraló teljes berendezéssel, zongora használattal. Ugyanott eladó 25 hold természetben levő szőlő tetszés szerinti részletekben igen kedvező részletes 6 évi megfizetésre. Mindenről felvilágosítást ad Kászonyi Aradköviben. 2498

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy
Forray-utcában, (Guttmann-ház)

mű- és élővirág kereskedést

nyitottam. E téren számos évi tapasztalataim alapján azon kellemes
helyzetben vagyok, hogy erkélyek, terraszok és sirok kiültetését, kertek
és parkok modern rendezését ugyszintén csokrok és koszorúk készítését
szakavatottan jutányos árért elkészíthetem

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Olaszy József

mű- és kereskedelmi kertész.

2387

Nők legforróbb vágya szépnek lenni.

Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós féle

ARADI IBOLYA-CREME

használatával. Meglepő gyorsan tünteti el

szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget

és mindennemű arctisztatlanságot.

Ára egy tégelynek 1 korona.

1 darab Ibolya-creme szappan 70 fillér, egy doboz Aradi
Ibolya-Hölgypor 1 korona 20 fillér, 1 üveg Ibolya-tej 1 kor.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerertárában

ARADON, Andrassy-tér 22. sz. (a megyeházzal szemben.)

Az ország minden nagyobb gyógyszerertárában, drogeriájában és illatszerekkereskedésben.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek,
legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalanít!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására.
— Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorszabályozó szer.
Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1845

Rozsnyai Máttyás

gyógyszerertárában

Arad, Szabadság-tér.

Radó Gyula

≡ új divatháza ≡

!! Arad, Andrassy-tér !!
!! Weitzer-utca sarkán !!

Gyászruhák és gyászblusok.

959

!! Rendkívül nagy választékban. !!

Szabott árak!

Elismert legjobb szabásu
divatblusok.

Pongyolák, jupponok,
Kész lüster és vászon costumök,
Kész batist ruhák,
Lüster-, selyem- és gummi-
köpenyegek,
Női divat aljak